

ŽELEZAR

Jesenice, 22. februarja 1990

Številka 7 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, sekretar uredništva Dinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZ. ZA PRODAJO	
	mes.	ind.	količ. mes.	ind. mes.
Jeklarna 1	7.062,0	133,2		
Jeklarna 2	13.698,0	98,0		
Livarna	40,0	133,3	21,4	71,3
VBS	13.835,7	98,9	4.063,7	119,3
HVB	6.654,1	113,7	7.001,0	120,8
HVJ	990,9	81,6	1.075,8	92,4
PVT	1.123	94,7	1.287,8	108,6
VDP	3.678,8	89,9	2.727,8	69,0
Zičarna	2.336,6	137,2	1.374,2	134,7
Jeklovlek	1.031,8	126,6	1.195,8	159,4
Elektrode	822,1	92,8	574,9	80,5
Želbljarna	416,1	94,5	475,3	108,0
Zič. valj.	3.725,1	131,7	1.079,3	266,4
ŽELEZARNA	55.414,4	105,9	20.877,0	110,7

Doseganje načrtovane proizvodnje do 20. februarja je podano po posameznih obratih in kaže sorazmerno dobre rezultate.

Pri sestavi programa proizvodnje za mesec februar smo v nekaterih obratih načrtovali nižje količine glede na manjše povpraševanje na tržišču in na selekcijo dobav za kupce, ki niso poravnali zapadlih obveznosti za že dobavljeno blago. Čeprav ne povsod, in še vedno ne v znatnem obsegu, se je vendar stanje nekoliko izboljšalo. Stanje zaloga in ugodni vremenski pogoji brez motenj, ki so za ta letni čas običajne, je omogočilo normalno obratovanje, kar se odraža tudi pri doseženih rezultatih.

V mesecu februarju smo uspeli tudi znatno znižati medfazne zaloge do dejanske minimalnih količin; hkrati smo v skladu s povečano proizvodnjo v vseh obratih vključili v delno obratovanje tudi LM elektro obločno peč v Jeklarni 1, ki ni obratovala že od meseca oktobra. Posledica tega je preseganje načrta Jeklarni 1 za 33 %.

Jeklarna 2 v mesecu februarju nekoliko zaostaja za sicer povečanim načrtom. Zaostanek sicer ni kritičen, opozarja pa na večjo pazljivost, saj izpad Jeklarni 2 glede na stanje zaloga slabov vsakokrat povzroči velike motnje in zastoj v Valjarni bluming štel.

Od kritičnih obratov je potrebno opozoriti na zaostajanje za predvideno dinamiko v HV Jesenice, PVT, Valjarni debele pločevine, Elektrodah in Želbljarni. Zaostanki niso veliki in jih je možno še nadoknaditi, kar naj nam bo osnovna naloga.

Sanacija težke finančne situacije Železarne Jesenice je v določeni meri odvisna tudi od poteka proizvodnje. Posebno poglavje ekonomskega rezultata pa so stroški in prodajne cene, kar zasluži posebno obravnavo.

Podpredsednik poslovnega odbora
Božidar Bartelj

Zbori skupščine občine o drobnem gospodarstvu

Prihodnji četrtek, 1. marca, se bodo na ločenih sejah sestali zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor Skupščine občine Jesenice. Poleg potrjevanja zapisnikov decembrskih sej in delegatskih vprašanj in pobud so delegatom v razpravo in opredeljevanje predlagana naslednja vprašanja:

IZVAJANJE USMERITEV RAZVOJA DROBNEGA GOSPODARSTVA

Izvršni svet Skupščine občine delegatom predlaga v razpravo poročilo o izvajanju usmeritev razvoja drobnega gospodarstva v občini do leta 1990 v letu 1989 s predlogom ugotovitev in sklepov. Poročilo navaja, da nekateri ekonomski kazalci in statistični podatki kažejo na pozitivne premike pri razvoju drobnega gospodarstva v občini, vendar pa so bili le-ti predvsem spodbujeni s spremenjeno zakonodajo, zlasti obrtnega zakona in zakona o davkih občanov, ne pa z aktivnostmi, ki jih vsebuje program usmeritev oz. razvoja. Še zlasti se počasi uresničujejo usmeritve s področja financiranja raz-

voja drobnega gospodarstva in pridobivanja poslovnih prostorov in lokacij za potrebe drobnega gospodarstva in v tem okviru samostojnega osebnega dela. Tudi v republiškem okviru se ni vzpostavil celovit pravni sistem materialnih spodbud in finančnih virov za pospeševanje drobnega gospodarstva. Tako imenovani republiški razvojni dinar pa v svojih pogojih ne upošteva dovolj posebnosti drobnega gospodarstva. Ta sredstva je iz jeseniške občine koristilo le sedem graditeljev malih hidroelektrarn, trije investitorji gostinskega obrata v Kranjski Gori pa ta sredstva, kljub temu da so jim bila odobrena, niso koristili. Isti vzroki, ugotavlja poročilo, so prisotni tudi pri usta-

navljanju zasebnih podjetij, saj v občini razen inkubatorja Injesa ni bilo ustanovljenega nobenega podjetja. Tudi poskus v občini, da bi sredstva za pospeševanje drobnega gospodarstva zbirali v posebnem skladu se ni obnesel, ker je o tem v združenem delu prevladovalo negativno mnenje, pogojeno tudi s težko gospodarsko situacijo v občini, čeprav bi prav združeno delo pri prestrukturiranju občinskega gospodarstva moralo odigrati pomembno vlogo. V poročilu pa hkrati ugotavljajo, da so omenjeni skladi v nekaterih slovenskih občinah zaživeli in dajejo tudi že prve rezultate.

Ob koncu leta 1989 je bilo v občini 430 obratovalnic z 280 zaposlenimi delavci, 285 občanov pa je opravljalo obrtno dejavnost kot postranski poklic. Kljub temu, da se je v lanskem letu število obratovalnic povečalo za 10 %, to je skoraj na nivoju predvidene letne stopnje rasti, pa imamo v občini velik zaostanek iz prejšnjih dveh let. Nezadovoljivo je stanje tudi glede vrste obratovalnic, ker tako imenovana klasična obrt stagnira, stagnira tudi avto-prevoznništvo in se celotni porast nanaša le na gostinske obrate in prodajalne na drobno. Lani se je za 12 % povečalo tudi število priglasirov obrtne dejavnosti kot postranskega poklica. Število zaposlenih delavcev pri samostojnih obrtnikih že od leta 1987 stagnira, kajti v eni obratovalnici je poprečno zaposlen le en delavec in pol. V letu 1989 je bilo v občini ustanovljenih 90 novih obratovalnic, enako število je bilo tudi priglasirov postranskega poklica, z delom pa je prenehalo 50 obratovalnic. Poročilo ugodno ocenjuje uvedbo postopka za ustanovitev prodajaln z živili in gospodinjskimi potrebščinami v Rodinah in na Poljanah nad Jesenicami.

Posebno poglavje v poročilu je namenjeno obrtni zadrugi, ki je bila ustanovljena maja 1988 in ki vključuje 81 članov kooperantov, in sicer 47 iz jeseniške in 23 iz radovljiške občine in 11

(Nadaljevanje na 5. strani)

Osebni dohodek za januar

Po obdobju, ko smo bili vajeni 50-odstotnih razlik v plačah, so razlike med januarjem in decembrom zanemarljive. Povprečje na delavca se je povečalo za 5,7 %, na 182 ur pa za 4,6 %.

V januarju je plačanih v povprečju 1,9 ur na delavca več kot v decembru. Razlika je predvsem pri delavcih z neprekinjenim sistemom dela zaradi letne uskladitve ur v decembru, deloma pa tudi zaradi spremenjenega ritma v času prisilnih dopustov.

Število plačanih nadur je sicer krepko poraslo, vendar januarski obseg še vedno ne predstavlja niti desetine običajnega obsega iz leta 1989. Kaže, da se s sistemom prerazporejanja delovnega časa delavcev da doseči bistveno zmanjšanje kvote potrebnega delovnega časa. Navodila o plačevanju nadur moramo dosledno spoštovati tudi zato, ker se osebni dohodek za nadure zajeda v dopustno maso osebnega dohodka za ETE oziroma sektor.

Ure za manjkajoče so bile odobrene le v dveh obratih zaradi specifičnih primerov uvedbe racionalizacije tik pred uvedbo restriktivskih ukrepov na tem področju. V naslednjem mesecu bomo uvedli ustreznejše rešitve, tako da bodo ure za manjkajoče tudi v teh dveh obratih odpravljene.

V decembru je bilo 68.645 ur prisilnega dopusta. Ta je slabše plačan od rednega dela. V tem mesecu je bilo nekaj prisilnih dopustov le v Žičarni. Ker je bila večina časa normalno plačana, po rednih merilih, je osebni dohodek v januarju večji tudi zaradi tega.

Dela na praznik je bilo v januarju manj kot v decembru. Med novoletnimi prazniki so delali le energetiki, gasilci in vratarji, zato je le pri teh zaslužek na račun praznika večji.

V januarju smo izdelali in prodali precej večjo količino proizvodnje kot v decembru. Na osnovi večje produ-

ktivnosti se je povečal tudi delež osebnega dohodka za učinkovitost.

Pred nekaj dnevi so se spremenile tudi osnove za izračun zaimčenega osebnega dohodka. Po novih osnovah so se meje zaimčenega osebnega dohodka nekoliko dvignile, zato izračuna osebnega dohodka ni bilo treba korigirati. Postavke v glavi obračunskih listov so enake v izračunu, prejšnji mesec pa so bile v izračunu zmanjšanje postavke, razen za delavce Družbenega standarda.

Ze dve leti plačujemo bolniško odsotnost tako, da tekoče postavke povečamo s faktorjem učinkovitosti. Ker se je delež osebnega dohodka za preseganje pričakovane učinkovitosti v lanskem letu precej povečal, se je za večino povečal tudi osebni dohodek za bolniško odsotnost.

Talilnice so uvedle stimulacijo za strokovni razvoj in napredovanje na delovnem mestu. S tem se je uporaba pravilnika o delitvi OD razširila na vso Železarno.

Rafko Penič

Pri samokontroli se je zataknilo v praksi

O uvajanju samokontrole v Valjarni debele pločevine smo večkrat pisali že lani, ko smo govorili o tem, kje, kako in kdo naj bi samokontrolo izvajal ter o tem, kako so uspešljivi delavci za samokontrolorje. Počakati so morali še na uvožene merilne naprave in samokontrola bi lahko stekla; če ne bi bilo problemov, ki so nastali ob izvajanju samokontrole v praksi. Kje se je zataknilo in zakaj, sta povedala obratovodja Valjarne debele pločevine Janez Rozman in vodja oddelka termične obdelave, ki je pred tem delal kot kontrolor kvalitete na OTK, Anton Zupan.

V proizvodnji so na delovnih mestih, kjer naj bi izvajali samokontrolo, delali predvsem delavci z zelo nizko stopnjo izobrazbe. Zato so za te delavce pripravili poseben tečaj za samokontrolorja. Ker so bili delavci VDP lani zelo obremenjeni tudi s pogodbenim delom, vseh tečajev za samokontrolorje niso izpeljali do konca. Znanje delavcev, ki naj bi bili samokontrolorji, so na koncu tečaja preizkusili s testi. Rezultati so bili porazni in pojavili so se prvi dvomi, saj v proizvodnji nimajo možnosti, da bi za samokontrolo izbirali ljudi, ampak lahko izberejo samo delovne naloge na ključnih delovnih mestih.

Drug problem je nastal, ker niso mogli uresničiti namena samokontrole, namreč, da pred končano fazo proizvodnje izločijo neustrezen material in tako zmanjšajo stroške proizvodnje. Odgovornosti, da bi delavci samokontrolorji odgovarjali za selekcijo materiala, le-ti niso bili pripravljeni sprejeti, kljub temu, da bi bili za to posebej stimulirani. Verjetno je razlog za to tudi v tem, da takrat, ko so uvajali samokontrolo v prakso, nagrajevanje in napredovanje na delovnem mestu še ni bilo tako jasno opredeljeno. Pojavilo se je tudi vprašanje, kdo je upravičen do

stimulacije za samokontrolo - ali samo merilec oziroma samokontrolor ali tudi valjavec.

Skratka, izkazalo se je, da delavci samokontroli ne zaupajo, ker bi posebej nagrajevali tisto, kar bi morali ali celo že delajo. Samokontrola namreč obstaja, vendar je drugače evidentirana ali prikazana, kot so si to zamislili v Valjarni debele pločevine. Delavci meritve sicer izvedejo, niso pa pripravljeni odgovarjati za selekcijo, kateri material je primeren za nadaljno obdelavo in kateri ne.

V praksi se je pri samokontroli pokazalo, da je bila zamišljena preveč idealno, ker pogoji za meritve povsod niso idealni. Ponekod se meritve sploh ne morejo izvesti tako, kot je bilo zamišljeno, ker je material težko dostopen in torej meritve fizično niso mogoče. Poleg tega so se odločitve o kvaliteti prenesle na zelo nizek nivo, ki takih nalogi in odgovornosti ni dorasel. Še delovodje so včasih v dilemi, kaj s kakšnim materialom storiti, časa, da bi iskali nasvete, pa nimajo, ker proizvodna linija ne more stati. Če pa bi vprašljive kvalitete (plošče) dajali na stran, bi to pomenilo le še več dodatnega dela.

(Nadaljevanje na 3. strani)

TAKO NE GRE VEČ NAPREJ

Nizke plače, prevelike datjave in druge obremenitve gospodarstva, nejasna prihodnost in strah pred izgubo dela povzročajo hudo nezadovoljstvo med delavci Železarne. Ta nemir, na drugi strani pa malodušnost do vsega, kar se okoli nas dogaja, lahko pripelje Železarno do izbruha velikega nezadovoljstva in štrajka, ki morda še edini lahko strezni tiste, ki so najbolj odgovorni za tako stanje.

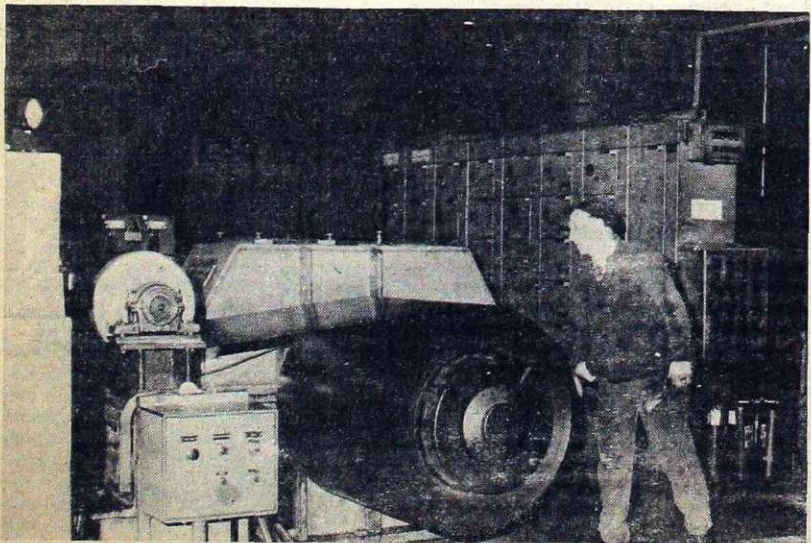
Sindikata Železarne v imenu delavcev od vseh odgovornih zahteva, da ukrepajo takoj, kajti od obljub se ne da živeti.

Predsednik poslovnega odbora naj skladno s pooblastili, ki so uveljavljena tudi v našem statutu, ukrepa tako, da bo zagotovil tekoče pozitivno poslovanje, reden dotok sredstev za plače, ki jih je treba takoj povečati za 20 %.

Od vseh občinskih in republiških organov in njihovih najodgovornejših predstavnikov pa terjamo takojšnje sistemske rešitve, ki bodo omogočale normalno poslovanje naše panoge, in takojšnje ukrepe za konkretno razbremenitev gospodarstva.

Če bodo odgovorni naše zahteve razumeli tudi kot grožnjo, potem so prav razumeli. Pripravljeni smo narediti tudi naslednji korak.

IZVRŠNI ODBOR SINDIKATA
ŽELEZARNA JESENICE

V HVB (foto: M. Kolenik)

Kaj je novega v sindikatu

Razgovor članov izvršnega odbora konferencie osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice s predsednikom poslovnega odbora Železarne Jesenice Borisom Bregantom

Seja izvršnega odbora je bila sklicana z namenom, da se takorekoč iz prve roke (na sejo je bil povabljen predsednik poslovnega odbora Boris Bregant) pridobijo informacije o najaktualnejših dogajanjih v naši železarni.

Številna vprašanja, na katera smo želeli dobiti čimbolj konkreten odgovor, smo strnili v tri skupine:

1. Kakšni rezultati so bili doseženi s tako imenovano poslovno ustavitvijo Železarne pred novim letom?

2. Kakšni so rezultati poslovanja Železarne v letu 1989?

3. Kakšna je trenutna situacija in kako naprej:

— kakšna je perspektiva naših plač?
— kako se uresničujejo organizacijske spremembe?
— realizacija zaključkov Mc Kinseyeve analize?

Ta vprašanja so bila samo okvir za celo vrsto podvprašanj za predsednika poslovnega odbora, ki je zgoščeno odgovoril na vsa vprašanja.

1. Glede ustavitve Železarne je predsednik povedal, da je bila nujna in koristna. Zbrali smo nekaj pomembnih kazalcev, ki jih lahko strnemo v naslednje ugotovitve:

— zmanjšali smo stroške poslovanja (material in energija),
— nismo povečali zalog,
— ustavili smo odpremo tistim, ki ne plačujejo,
— do skrajne možne mere smo zaostri-
li izterjavo dolgov,
— sklepanje pogodb za tekoče leto je
steklo na novih osnovah in merilih plačevanja,

— problem nevzdržnih pogojev poslovanja je bil jasno izražen našim kupcem in dobaviteljem. Gospodarski zbornici Slovenije in vladi,

— notranji učinki so bili pozitivni tudi pri porabi dopusta, prostih ur itd., občutno se je zmanjšalo število nadur (z 27.208 ur v novembru na samo 2.140 ur v decembru), število ur za manjkajoče se je zmanjšalo za skoraj petkrat, pogodbeno delo s 40 do 50 pogodb na 6 pogodb; žal je bilo nekaj delavcev v decembru tudi na prisilnem dopustu, ki je skupno znašal 68.645 ur,

— v tem času so bili iz Železarne izločeni vsi delavci tujih firm, razen Vatrostalne, ki skrbi za redno vzdrževanje peči,
— disciplina in izvajanje ukrepov med ustavitvijo sta bila dobra, čeprav bi si marsikje želeli, da bi se naloge še dosledneje izpolnjevale, ne samo v času ukrepov, ampak tudi sicer.

Med ustavitvijo sta glede na naročila ahko normalno obratovala le obrata Ljubljana in Profilarna in delno tudi Valjarne Valjarna Bela. Ob nekaterih nujnih vzdrževalnih, tehničnih in strokovnih delih je bila zabeležena naslednja dnevna prisotnost:

19. 12. 1989 — razmeroma normalno — 4.227 delavcev
22. 12. 1989 — pričetek ukrepov — 3.721 delavcev
23. 12. 1989 — sobota — 864 delavcev
25. 12. 1989 — ponedeljek — 381 delavcev

26. 12. 1989 — torek — 1.232 delavcev
27. 12. 1989 — sredo — 1.089 delavcev
28. 12. 1989 — četrtek — 913 delavcev
29. 12. 1989 — petek — 705 delavcev
30. 12. 1989 — sobota — 324 delavcev

3. 1. 1990 — prvi delovni dan — 3.098 delavcev
8. 1. 1990 — normalno obratovanje — 4.522 delavcev

2. Na vprašanje, kakšni so rezultati poslovanja iz preteklega leta, je predsednik povedal, da dokončnih rezultatov še ni! Tudi nova zakonodaja otežuje pripravo bilance, ki jo lahko pričakujemo šele prve dni meseca marca. V Železarni si prizadevajo ugotoviti čimbolj realno stanje, kajti »friziranje«

rezultatov ne služi ničemu. Dejstvo je, da smo poslovali v izjemno težkih razmerah, zato pričakujemo izgubo v približni vrednosti enomesečne proizvodnje. K temu sta svoje prispevala tudi decembarsko zmanjšanje prodaje in neizterjani dolgovi naših kupcev. Za realnejšo oceno pa bo potrebno počakati še nekaj dni, da se obdelajo vsi podatki.

3. Člane izvršnega odbora je še posebej zanimalo, kakšna je trenutna situacija v Železarni in s kakšnimi ukrepi se bomo poizkušali izvlči iz tega položaja. Predsednik poslovnega odbora smo prosili tudi za nekaj odgovorov na konkretna vprašanja, zaradi katerih so že nekaj časa delavci dodatno v skrbeh. Predvsem so to govorice in ugibanja o že predvidenem stečaju Železarne, s čimer naj bi se na enostaven način rešili viškov delavcev, pa vprašanja o ustavitvi nekaterih obratov, o predvideni prodaji družbenega premoženja, o takomenovanih kupcih iz Italije za del okroglega programa, o ukinjanju posameznih sektorjev in podobno.

V tem delu razgovora se je ponovno pokazalo, da bi na posamezna vprašanja morali hitreje reagirati in informirati kolektiv vsaj glede vprašanj, ki so pomembna za naš materialni in socialni položaj. To pa so danes praktično vsa dogajanja zunaj in znotraj Železarne. Tako velike zaskrbljenosti, negotovosti, pa tudi nezadovoljstva zaradi prenikajočih osebnih dohodkov, prevelike obremenjenosti gospodarstva in strahu pred izgubo zaposlitve v naši Železarni še ni bilo; zato od našega predsednika opravičeno pričakujemo konkretne ukrepe, ki bodo obvezovali vse člane poslovnega odbora in direktorje, da vsak na svojem področju dosledno in brez sprenevedanja izpelje svoj del naloge.

Take ukrepe smo delavci pripravljene podpreti in sprejeti kot del lastne obveznosti, nismo pa pripravljene sprejeti groženj, ki so bile v informaciji za osebni dohodek usmerjene predvsem na delavce, ki naj bi bili razlog, da nam stvari ne gredo tako, kot bi bilo treba. Da je informacija v tem delu prav gotovo slaba in neobjektivna, se je strinjal tudi predsednik poslovnega odbora, člani izvršnega odbora pa so predlagali, naj bi take informacije podpisoval predsednik oziroma generalni direktor, ki bi moral v boj za izboljšanje stanja poslati najprej svoje najmožnejše sodelavce. Če se stvari ne bodo pričele izboljševati in urejati, je vprašanje, koliko časa kolektiv še lahko strpno prenaša vse tegobe in čaka na obljubljeno izboljšanje.

V daljši razlagi je predsednik poslovnega odbora poskušal čimbolj nazorno prikazati vzroke za naše težave v poslovanju, nato pa je predstavil nekaj možnih ukrepov, s katerimi naj bi čimprej sanirali naš položaj.

Med vzroke je uvrstil predvsem:

- cenovna nesorazmerja, ki so v tem trenutku že 82 %,
- neporavnane finančne obveznosti,
- velika posojila, za katera plačujemo že okoli 200 milijonov dinarjev obresti,
- zmanjševanje možnosti prodaje naših izdelkov (kupec ni sposoben plačati),
- velika obveznost do energetskih medijev in
- druge obveznosti iz naslova investicij.

Posledica teh težav je blokiran žiro račun za približno 25 milijonov din in vse težave, ki iz tega izhajajo. Tudi resna skrb, kako zbrati manjkajoča sredstva, brez katerih se število dni z blokiranim računom nevarno približuje zakonsko določenemu limitu 60 dni, kar bi lahko pomenilo tudi pričetek ugotavljanja pogojev za stečaj. Kljub takim težavam v vodstvu Železarne nihče ne razmišlja o stečaju, ampak intenzivno iščejo rešitve iz te krize. In rešitve so, je poudaril predsednik poslovnega odbora, le da bi se morali te situacije prav vsi zavedati in brez čakanja na posebne vzpodbude narediti tisto, za kar se bomo dogovorili.

Predno je predstavil že predvidene štiri variante za učinkovitejšo poslovanje, ja na kratko odgovoril še glede organizacijskih sprememb, ki so v pripravi in bodo prinesle nekaj sprememb tudi na področju sektorjev in služb. Železarna je že registrirana kot podjetje in kot taka se bo postopoma oblikovala tudi v vseh njenih sestavnih delih. O opuščenju obratov ne razmišljajo, niti ne o prodaji. Obstaja pa objektivna možnost, da bi konkreten italijanski poslovnež vložil znaten kapital v del okroglega programa. Take variante bodo možne in dobrodošle, zato moramo naše podjetje organizirati tako, da bo sposobno tudi za take povezave.

V zvezi z viški delavcev so sindikalni aktivisti menili, da se le-ti preveč poudarjajo tudi v zvezi z Mc Kinseyevo analizo. Če bi v celoti uspešni zmanjšali število delavcev, bi to pomenilo samo 6 % znižanja stroškov, kar je v primerjavi z ostalimi učinki, ki bi jih morali doseči s posodobitvijo, z dodatnim vlaganjem v tehnologijo, z delitvijo programa, z boljšo organizacijo, sistematično izd. prav gotovo malo. Prav zaradi tega so se zavzeli za osvajanju dodatnih programov in za vse posodobitve ter za dodatno pridobivanje naročil, kajti naše zmogljivosti nam to pravzaprav že sedaj omogočajo.

Po mnenju predsednika poslovnega odbora, ki se je strinjal z nekaterimi ugotovitvami izvršnega odbora, bo kljub vsem drugim ukrepom potrebno temeljito in strokovno presoditi, koliko delavcev je za določeno proizvodnjo optimalno. Če bo vsak, ki hodi v službo, produktivno zaposlen, potem bodo tudi rezultati. Trenutno je največji problem Železarne, kako tekoče pozitivno poslovati in se postopoma usposobiti tudi za boljše rezultate.

Problem že ustvarjane izgube seveda ostane, zato tudi glede tega iščejo rešitve. Tu brez znatne finančne injekcije (podpore) ne bo šlo. Tako pomoč bodo potrebovali tudi drugi večji sistemi in gospodarstva, ki so zašla v velike dolgeve tudi zaradi reformskih ukrepov naše vlade. Zato pričakujemo, je poudaril predsednik, da bo prišlo na področju dolgov do določenih rešitev, bodisi v obliki dodatnih finančnih sredstev ali pa celo v obliki prevzema dolgov kot vladnega deleža pri upravljanju podjetij. Konkretnih rešitev še ni, vendar jih pričakujejo.

Ob koncu razgovora je predsednik poslovnega odbora predstavil štiri variante ukrepov oziroma konkretnih ciljev, ki bi jih morali doseči, če želimo izboljšati naš položaj. Posebej sprejemljiva se je zdelo varianta, po kateri naj bi glede na že pridobljena dodatna naročila proizvedli okoli 31.500 ton naših izdelkov mesečno. S to proizvodnjo naj bi ustvarili okoli 300 milijonov dinarjev mesečnega prihodka, kar bi zadostovalo za pokritje materialnih stroškov in energije v višini približno 63 % prihodka, 45 milijonov bi namenili za plače, 31 milijonov za amortizacijo; skratka, ob kvalitetni proizvodnji in ob predvidenem prihodu bi se račun izšel pozitivno. Varianta je sprejemljiva tudi zato, ker povečujemo proizvodnjo, zato smo sindikalni aktivisti ocenili, da bi morali narediti vse, da jo uresničimo in si s tem zagotovimo tudi primeren osebni dohodek, ki v tem času povzroča veliko skrb in nezadovoljstva med delavci.

Predsednikovo razlago so v celoti podprli in predlagali, da se ta varianta razdeli po nosilnih obveznostih, s konkretnimi cilji in pričakovanji v številkah. Tako pripravljene ukrepe naj se objavijo kot cilji in smoter skupnih prizadevanj za izboljšanje našega položaja. Predsednik je še poudaril, da je ta korak nujen, kajti, kdor bo v teh razmerah dobil pol koraka prednosti pred drugimi, bo ostal v konkurenci, ostali pa bodo morali to prepustiti drugim — sposobnejšim.

IZVRŠNI ODBOR SINDIKATA
ŽELEZARNE JESENICE

Informacija o aktivnostih sindikata kovinarjev SRS

Republiški odbor sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije je na zadnji seji obravnaval probleme gospodarjenja, izplačevanja osebnih dohodkov ter pojav resnih nezadovoljstev delavcev v tej dejavnosti zaradi stavk v družbenih dejavnostih. Ob tem so se člani seznanili tudi s pogovorom vodstva republiškega odbora in republiškega sveta ZSS s predstavniki Izvršnega sveta Skupščine SRS. Člani odbora niso bili zadovoljni z rezultati pogovora, zato zahtevajo konkretne odgovore republiškega izvršnega sveta in Gospodarske zbornice Slovenije na odprto pismo ROS dejavnosti (23. 1.). Republiški odbor naj takoj stopi v neposreden stik oziroma dialog z republiškim komitejem za industrijo, ki naj pripravi sestanek s poslovnimi delavci večjih podjetij ter sistemov iz dejavnosti in predsedniki njihovih sindikalnih organizacij. Nanj naj bi povabili predsednike republiškega izvršnega sveta, gospodarske zbornice in republiškega sveta ZSS. Na sestanku bi morali oblikovati sprejemljive rešitve, da sindikatu dejavnosti ne bo treba uporabiti skrajnega sredstva sindikalnega boja.

Člani odbora so se seznanili tudi s konkretnimi zahtevami delavcev iz Železarne Jesenice, Železarne Ravne, Litostroja, Iskre, Verige in drugih: odmrznitev osebnih dohodkov in nadzor nad rastjo cen; takoj je treba začeti aktivnosti v skupščinskem sistemu za uveljavitev enotne prispevne stopnje, s katero bi uveljavili normalno raven obremenitve gospodarstva (v evropskem merilu); ukiniti sedanjí sistem različnih prispevnih stopenj in davkov, ki zamegljujejo različno zajemanje v dohodku, osebnem dohodku, čistem dohodku podjetja; skupščina in njen izvršni svet naj določita notranje razporejanje zbranih sredstev (po enotni prispevni stopnji) med uporabniki družbenih sredstev; ob stečajnih postopkih mora sindikat podjetja s pomočjo ROS dejavnosti pri pristojnih organih sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti po kazenskem zakonu SRS (128. člen) za osebe, ki so povzročile stečaj podjetja.

Republiški odbor sindikata delavcev kovinske in elektroindustrije je sprejel stališče, da morajo pristojne institucije

čimprej odpraviti nepravilnosti v družbenih dejavnostih. Reševanje te problematike povzroča dodatno nezadovoljstvo med delavci dejavnosti, kar ne vodi k razumnemu odpravljanju problemov v naši družbi.

Republiški odbor je naložil svojemu vodstvu, naj skupaj z občinskimi sveti ZS in republiškim svetom ZS naredi vse, da bodo delegati v Skupščini SRS sprejeli predlagane rešitve za razbremenitev gospodarstva in reševanje pretežnega gospodarskega položaja ter s tem povezanega socialnega položaja delavcev v dejavnosti. Prek republiškega izvršnega sveta in republiškega sveta ZSS mora sprožiti postopek, po katerem naj bi zvezni izvršni svet preveril smotnost odločitve o zamrzitvi osebnih dohodkov ob hkratnem nenadzorovanem naraščanju cen.

Če zadeve ne bodo tekly v tej smeri, bo republiški odbor prisiljen uporabiti skrajno sredstvo sindikalnega boja, ki pa mora biti organizirano, ne stihijsko.

Sindikat kovinarjev SRS

K temu velja pripomniti (da ne bi bilo izkrivljanja bistva naših zahtev), da se ne borimo proti ustreznejšemu vrednotenju dela v ostalih dejavnostih. Nasprotno. Skupni cilj v Zvezi sindikatov Slovenije je boj za ekonomsko priznanje dela, znanja in inovativnosti. To je naš skupni cilj.

Torej se vsi borimo za ustreznejše vrednotenje dela, toda ne na račun omejevanja enakih pravic drugim, temveč za uporabo pravice, da samostojneje gospodarimo in razpolagamo s presežno vrednostjo rezultatov dela in da del te vrednosti namenimo za osebne dohodek.

Ponovno poudarjamo, da ne bomo pristajali na take rešitve, ki samo dodatno obremenjujejo ustvarjeni dohodek, temveč si bomo tudi v prihodnje z vsemi sredstvi sindikalnega boja prizadevali za prestrukturiranje potreb splošnega in družbenega značaja in da bo posamezne rešitve možno realizirati, do nadaljnjega, le s prerazporeditvijo obstoječih družbenih dajatev.

Sindikat Železarne

Sindikalna akcijska prodaja

Tekstilna industrija VITEX Visoko nam je ponudila ugodno prodajo kvaliteten tekstilnih izdelkov. Dogovorili smo se, da bo sindikalna akcijska prodaja od ponedeljka, 26. februarja, do vključno srede, 28. februarja, od 9. do 16. ure pri Jeleni.

Nakup je možen samo na obročno odplačevanje v treh mesecih brez pologa in brez obresti. Vsak delavec je ob nakupu dolžan predložiti izkaznico za vstop v Železarno. Opozarjamo tudi na kreditno sposobnost kupcev.

Prvi obrok zapade ob izplačilu v mesecu aprilu.

Za poprejšnjo presojo ugodnosti navajamo cenik izdelkov, ki nam ga je posredoval Vitex:

— moške srajce	od 144,60 do 389,20 din
— moška jopica	253,00 din
— moške nogavice	38,60 din
— moška pižama	od 253,00 do 424,20 din
— moške majice	od 261,50 do 301,30 din
— moške trenirke — bombaž	od 482,00 do 583,00 din
— moške trenirke — poliamid	od 542,20 do 1120,00 din
— moško spodnje perilo — komplet	137,40 din
— ženske spodnje majice	60,00 din
— ženske spodnje hlačke	54,20 din
— ženski in moški puleverji-ročno delo	650,00 din
— kuhinjske krpe	12,30 din
— prt 180	122,30 din
— prt 200 × 150	325,30 din
— prt damast	301,30 din
— rjuha 200 × 140	120,50 din
— post. 1 + 1 damast	458,00 din
— pregrinjalo	337,40 din
— odeja mala	559,40 din
— odeja velika	891,70 din
— ženske trenirke	698,90 din
— otroške trenirke	od 300,00 do 360,00 din
— otroške pižame	145,00 din
— otroške hlače-jeans	110,00 din
— otroške hlače-zamet	od 200,00 do 224,00 din
— moške bunde — puh	1626,70 din
— ženske bunde — puh	1566,50 din

SINDIKAT ŽELEZARNE

Kako do zasluženega denarja

Ne samo, da delavci Železarne do zdaj niso prejeli denarja, ampak nam dvigovanje že zasluženega denarja v Ljubljanski banki povzroča vrsto težav, ki jih, kot kaže, nihče ne jemlje resno. Da je temu res tako, pričajo dogodki ob izplačilih dnevu prejšnj teden.

V informaciji za osebni dohodek je bilo zapisano, da bo plača 16. februarja po 11. uri, kajti prihodek denarja za plače je bil z velikimi težavami za ta čas vendarle zagotovljen. Z veliko mero razumevanja smo delavci Železarne tudi tokrat sprejeli premaknitev izplačilnega dne, pa čeprav so marsikomu poše še morebitne zadnje finančne rezerve. Zaradi nerazumljivega odnosa Ljubljanske banke na izplačilen dan in dan kasneje, ko je bil v Železarni delovni dan, pa se skorajda ni dalo priti niti do že zasluženega denarja. Izpostava Ljubljanske banke v Železarni je bila sicer odprta kot ponavadi, rej tudi v času, ko plač še ni bilo mogočigovovati. Uro dolga vrsta pa je bila že

pred enajsto uro. Nato je prišel denar, ki pa so ga dvignili lahko le tisti, ki so bili na vrsti do dvanajste ure, kajti ob tej uri so namreč blagajno zaprli za opoldanski odmor...

Lahko si predstavljamo, kakšno razpoloženje je povzročila ta sicer običajna prekinitev poslovanja, kadar gre za izplačilni dan in je potrebno delati tudi popoldne. Vendar ta dan ni bil običajen izplačilni dan, ampak dan, ki je bil zaradi poznega dotoka denarja omejen le na nekaj ur. Opravičeno bi pričakovali, da bodo delavci Ljubljanske banke naredili vse, da bi čim bolj ustregli vsem, ki jim je bil denar potreben takoj. Žal te prijaznosti ni bilo. Izpostava je bila sicer v petek odprta še od 13. do 17. ure, nato pa se za potrebe železarjev ni zmenil nihče več. Izpostava v Železarni je v soboto ostala zaprta, pa čeprav je bila delovna sobota. Naval na izpostavo v Železarni je bil z obeh strani — od znotraj in od zunaj, kajti marsikomu se je zdelo normalno, da bi bila banka v Železarni na tak dan odprta. Seveda je bila odprta Ljubljanska banka

v mestu, kjer pa so bile nepregledne vrste, tako da se je običajno iskanje manj obremenjene ali bolje organizirane banke stopnjevalo tudi ta dan.

Odgovorne tovariše iz Ljubljanske banke sprašujemo: »Ali res ne gre drugače?!« Če ne gre, nam prosim povejte, da bomo delavci Železarne lahko iskali drugačne rešitve. Kljub temu, da naši osebni dohodki niso visoki, je vendar dvajset milijonov dinarjev mesečno, kolikor znašajo sedaj plače Železarjev, tudi denar, ki bi ga v Ljubljanski banki, z nekaj več domiselnosti, morali koristno obračati tudi v večje zadovoljstvo delavcev Železarne.

Od vseh odgovornih terjamo, da s takojšnjimi ukrepi uredijo poslovanje Ljubljanske banke tako, da bo tudi ta ustanova konkurenčna podobnim ustanovam, kjer se v vseh pogledih trudijo ustreči občanu, pa naj bo to glede nasveta, obrestnih mer in ne navsezadnje tudi glede čakanja pred okenci prijaznih ljudi; upamo, da res.

IZVRŠNI ODBOR SINDIKATA
ŽELEZARNE JESENICE

Na osnovi 20. člena poslovnika za delo samoupravnih organov in delegacij Železarne Jesenice

sklicujem

3. sejo delavskega sveta Železarne Jesenice, ki bo v četrtek, 1. marca 1990, ob 12. uri v dvorani Centra za samoupravljanje in informiranje.

Predlog dnevnega reda:

1. Pregled izvajanja sklepov
2. Skupaj z odborom SDK potrditev elaboratov inventurnih komisij
3. Ukrepi na področju delovnopravnih zadev
4. Predlog poslovnika o delu organov samoupravljanja in drugih organov
5. Pogodba o deviznem posojilu za refinanciranje oz. reprogramiranje tujega posojila iz leta 1981 za gradnjo Valjarne bluming štekel.
6. Sporazum o brezplačnem prenosu osnovnih sredstev med Industrijskim gasilskim društvom in Železarno Jesenice ter izločitev osnovnih sredstev
7. Sklic zbora volilcev
8. Imenovanja
9. Razno
10. Delegatska vprašanja in pobude

Predsednik delavskega sveta
Janez Kunstelj

Video film:

Nov pristop na področju trženja

Za reklamo oziroma propagando naših izdelkov v okviru marketinga skrbi tudi propagandist Janez Vilman. Da bi svoje delo čimbolje opravljal, se mora prilagajati marketinškimi pristopom v svetu, kjer za propagando vedno bolj uporabljajo video filme. Kako je s to obliko propagande v naši železarni, nam je Janez zelo nazorno predstavil.

Po njegovem mnenju so video filmi najboljše promocijsko sredstvo, zato so jih načrtovali tudi letos. Video film o nerjavnosti jeklih je že na-rejen, do konca meseca pa bo tudi film o dinamo kakovosti. Izdelali naj bi tudi film za celostno predstavitev Železarne Jesenice, vendar se je o tem treba še dogovoriti. Marketing bo video filme o izdelkih naše železarne uporabljal predvsem na sejnih, simpozijih, raznih srečanjih in na skupnih nastopih s potrošniki in proizvajalci. Prodajna služba bo filme uporabljala v svoje namene, nekaj pa jih bodo uporabljali tudi v raznih inštitutih in šolah. Tudi na sejnih doma in na tujem bodo video filmi zelo pomembno propagandno gradivo. Tako bodo s filmoma o nerjavnosti in dinamo jeklih v marcu sodelovali v Milanu v Italiji, kjer se bodo zbrali italijanski poslovneži, ki se zelo zanimajo za sovlaganja v jugoslovansko industrijo. Srečanje organizirajo slovenska in jugoslovanska gospodarska zbornica ter Center za mednarodno sodelovanje s tujino. Sodelovali bodo tudi na mednarodnem sejmu v Brnu v ČSSR in v Bolgariji, film o dinamo jeklih pa bodo poslali tudi našemu sodelavcu v ZDA, kjer je zanimanje za te kvalitete zelo veliko.

Sodobni pristopi na področju marketinga so narekovali, da smo nekaj video filmov o naših izdelkih naredili že v preteklih letih, čeprav je za vsak film potrebno veliko dela, časa in denarja. Kljub takim težavam sta bila narejena zelo dobra filma o dodajnih materialih in mikrolegiranih jeklih. To so potrdili tudi naši kupci, saj se je njihov odnos do naše proiz-

vodnje po ogledu filmov zelo spremenil; ko so spoznali celotno tehnologijo proizvodnje in uporabnost naših izdelkov ter mnenja nekaterih največjih kupcev, je bilo njihovo mnenje o naši železarni bistveno boljše.

Kako tak propagandni film nastane? Najprej na marketingu opredelijo, katere izdelke naše železarne bodo predstavili z video filmi, potem pa začnejo zbirati ponudbe RTV Ljubljana in zasebnikov, ki naj bi filme snemali. Potem s pogodbo opredelijo, kdo bo naredil scenarij in druga pripravljala dela ter video in avdio obdelavo. Določijo se tudi obveznosti naročnika, ki mora avtorju filma in njegovim sodelavcem (snemalni ekipi) zagotoviti vse pogoje za nemoteno avtorsko in profesionalno delo, kar pomeni, da mora priskrbeti dokumentacijo za pripravo scenarija, podatki pripombe na scenarij in navodila za snemanje, določiti snemalna mesta, priskrbeti električne prikllope in podobno. Naročnik (v našem primeru Železarne) mora zagotoviti tudi vse varnostne ukrepe za zaščito oseb ter delovnih in drugih sredstev avtorja in njegovih sodelavcev. Seveda mora povrniti tudi vso škodo, ki bi med snemanjem lahko nastala ter avtorju filma primerno plačati njegovo delo. Avtor snemanja pa se obvezuje, da bo svoje delo opravil v roku in kvalitetno.

Ko je film narejen, ga našim kupcem predstavijo v varilnem laboratoriju, kjer imajo primerno opremo.

Pojasnilo o delu VDP v začetku februarja

V zadnji številki Železarja z dne 15. februarja je bilo ugotovljeno (glede na rezultate), da vsi obrati delajo dobro, razen Valjarne debele pločevine. Kot rezultat se upošteva skupna proizvodnja in odprema za prodajo. Gole številke res tako kažejo, vzrok zanje pa ni pojasnjen, kar je dobrodu zrevolitalo delavce VDP. Slaba informacija je manj vredna kot nikakršna.

Ko je prišel Železar v roke delavcev, je bilo takole: Glede na visok načrt 6.000 ton skupne proizvodnje in 5.800 ton odprema za proizvodnjo je bil najobčutljivejši agregat - valjarska proga pod načrtom, zane-marljivo malo skupna proizvodnja, nenormalno veliko pa odprema. Na odpremi je okoli 1.600 ton pločevine, pripravljene za odpremo za izvoz,

Vendar Janez Vilman meni, da bi bilo bolje, če bi prostor za projekcijo propagandnih filmov uredili v tehničnem muzeju. Tam bi si kupci lahko ogledali film o sodobni proizvodnji v naši železarni ter se seznanili tudi z začetki fužinarstva na Gorenjskem in razvojem železarstva na Jesenicah. Če pa v muzeju nimajo možnosti za takšne projekcije, bi morali vsaj na prodajnem oddelku temu nameniti eno sobo.

Vsak propagandni film ima tri dele: v prvem predstavijo tehnologijo proizvodnje (na primer dodatnih materialov), v drugem prikažejo uporabnost naših izdelkov, v tretjem delu pa naši največji kupci pojasnjujejo, kakšne so njihove izkušnje glede izdelkov Železarne Jesenice. Čeprav so te v večini primerov dobre in so s kvaliteto naših izdelkov zadovoljni, si vsi želijo, da bi bila ta še boljša in da bi hitreje sledili novim zahtevam trga. Ker kupci naših izdelkov lahko prodajo na tuja tržišča samo izjemno kvalitetne izdelke, morajo biti tudi izdelki naše železarne izjemno kvalitetni. Da bi to čimprej dosegli, si kupci želijo veliko več rednega strokovnega sodelovanja, predvsem na področju razvoja novih izdelkov in njihove uporabnosti. To velja za domače kupce naših izdelkov, saj pri naših potrošnikih v tujini propagandisti še niso bili. Ker pa je tudi njihovo mnenje za uspešen razvoj naše železarne zelo pomembno, bi bilo potrebno obiskati tudi nekaj največjih porabnikov naših izdelkov v tujini.

Za naše sodelavce, ki se ukvarjajo z marketingom in ekonomsko propagando, predvsem pa za Janeza Vilmana, bo torej še dovolj dela. Seveda bo dovolj tudi težav, vendar jih z dogovorom in sodelovanjem lahko rešimo. Sodelovanje bo namreč vedno bolj potrebno, saj je prava umetnost narediti tržno zanimiv propagandni film.

Lilijana Kos

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Ime in priimek	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
EMIL AŽMAN SEKTOR INŽENIRIG	26. 2. 1990	Breg 129, Žirovnica	80-318
SLAVKO AŽMAN SRR	27. 2. 1990	Rikljičeva 11, Bled	
BOŽIDAR BARTELI POSLOVODNI ODBOR	28. 2. 1990	Zabreznica 44/b, Žirovnica	80-726
JANEZ BEGEŠ ELEKTRODE	1. 3. 1990	Na Trati 59, Lesce	74-766
JANEZ BIČEK TALILNICE	2. 3. 1990	Udarna 9, Jesenice	83-193
FRANC BRELIH TEHNIČNE DEJAVNOSTI	3. 3. 1990	Kurirska 3, Jesenice	81-612
MARJAN DEMŠAR JEKLARNA 2	4. 3. 1990	Gobela 25, Gozd Martuljek	

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 26. 2. TOREK — 27. 2. SREDA — 28. 2. ČETRTEK — 1. 3. PETEK — 2. 3. SOBOTA — 3. 3. NEDELJA — 4. 3.	RAJKO PUŠ ZVONKO MEDJA JANKO CERKOVNIK DAMJAN GASAR FRANC NEČIMER MILAN KAMBIČ ALOJZ VARL	MARTIN BRUMAT MITJA KERSNIK PRIMOŽ ŽVAB ANTON BURJA JANEZ FALETIČ FRANC BERNIK SAŠO DOLŽAN

Služba obratne ambulante

Od 26. februarja do 3. marca bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: III. obratna ambulanta dr. Branimir Čeh in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.

POPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanec.

V soboto, 3. marca, samo dopoldne: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in II. obratna ambulanta dr. Alenka Katnik Škerjanec.

Zobne ambulante:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Krivec Gasar.

POPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V soboto, 3. marca, samo dopoldne: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 23. februarja, od 14. ure, do ponedeljka, 26. februarja, do 6. ure zjutraj, dosegljiv na telefonu 32-79.

Popravek

V prejšnji številki Železarja je v članku Ekološki dinar za sanacijo termoelektrarn prišlo do nekaterih manjših spodrsiljajev:

- na koncu tretjega odstavka bi moralo pisati, da bo vsak odjemalec plačal štiri pare za vsako kilovatno uro, če bo poraba preseгла sto kilovatnih ur na mesec.

- naprej govorimo o tem, da bodo prispevek plačevala tudi gospodinjstva; teh je v Sloveniji okrog sedem tisoč (in ne sedemsto)

- v naslednjem odstavku pa bi moralo pisati, da je pri vodah najbolj ogroženo štajersko področje Save in na Notranjskem reka Reka.

Pregled sestankov SDS

Kot bomo videli iz zapisnikov SDS, slika stanja v posameznih okoliščinah ni najbolj razveseljiva. Ne gre le za delovne pogoje, kamor bi lahko prišli ničkoliko pripomb na stanje v garderobah. Gre tudi za vrsto pripomb na kvaliteto dela (tokrat je na vrsti vzdrževanje), pa za to, da ob nenehnem izpostavljanju vprašanja viškov delavcev ponekod delavcev primanjkuje, da se proti nadurnemu delu, ki ga delavec ne opravlja na lastno željo, borimo tako, da ga nečemo plačati kot nadurno delo... Tudi informacija poslovnega odbora o osebnem dohodku za januar govori o vrsti »slabosti« in obenem grozi z »odločnimi in radikalnimi ukrepi«.

In celo po časopisih nas blatijo: »Druga stvar je naprimer Železarne Jesenice, ki ni nič vredna, ki konstantno proizvaja izgubo. Njo bi bilo treba zapreti in odprodati po kosih...«, v intervjuju za Delo izjavlja I. Omerza, direktor Mikroade (Silva Čeh: Lastnina uhaja iz ilegale, Sobotna priloga I. Omerza, direktor Mikroade (Silva Čeh: Lastnina uhaja iz ilegale, Sobotna priloga, 3. februar 1990). Na nezavirljiv način smo se znašli tudi »v zobeh« republiških sindikatov, konkretno Izvršnega odbora republiškega območnega sveta delavcev kovinske in elektroindustrije: »Razpravo o položaju obeh železarn (železarne Jesenice in Store, op. BL) je spodbudilo spoznanje, da utegne že v letošnjem letu priti do največjega odpuščenja delavcev v metalurških obratih teh železarn, čeprav je v Mc Kinseyevem sanacijskem programu slovenske črne metalurgije zapisano, naj bi število zaposlenih prepolovili v petih letih« (Delavska enotnost, 2. februar 1990).

Negotovost je velika, stanje slabo, morala pada, spodbud pa od nikoder. Vsepoposod viški delavcev, stečajni... Viški delavcev, ki jim grozi ne le, da se znajdejo na cesti brez vsakih pravic, pač pa celo lačni, goli in bosi. Interesi se vse bolj polarizirajo: na eni strani gospodarska zbornica kot nosilec interesov kapitala (v tem smislu se pojavlja tudi kot podpisnik kolektivne pogodbe na strani kapitala) in na drugi strani sindikat, ki naj bi predstavljal interese delavcev, vmes pa izvršni svet, ki naj bi, med drugim, kot predstavnik države, vodil tudi nekakšno socialno politiko (vendar je bolj na strani gospodarske zbornice kot sindikat). Pri vsem tem sindikat, ki je strokovno, v primerjavi s svojima pogajalskima partnerjema (IS in GZ), v podrejenem položaju in doslej vaju predvsem z godbo slovitve nove in nove delovne zmage in s pikniki ter izleti z ničemer utemeljen socialni mir, s svojimi pobudami nenehno zamuja. »Zgodovina delavskega gibanja« se dogaja mimo njega.

Preden sindikat sploh konča svojo spiritualistično seanso, se zbudi iz transa in začne nekoliko migati, je na cesti že nekaj sto ali tisoč delavcev. Podjetje se namreč medtem, ko sindikat kliče na plan duha proletariata (bedo, ki se zaveda lastne bede, po Marxu), obnašajo povsem praktično: le zakaj bi čakali, da sindikat zagarantira delavcem minimum socialnih in ekonomskih pravic, saj bi le-te samo otežile odpravljanje viškov delavcev v podjetju in zmanjšale maso začetnega kapitala. Prehodnega obdobja, v katerem smo se hoteli dokopati do socializma s človeškim obrazom, je konec, v novem prehodnem obdobju, v katerem naj bi se dokopali do kapitalizma s človeškim obrazom, pa seveda ne človek ne humanost za podjetnika nista nikakršni vrednosti.

Tomos in Marles («Marles je Marles!») sta lep primer podjetniške logike: s stečajem preneha delovno razmerje vsem delavcem, vsi se znajdejo na cesti brez kakršnihkoli pravic, toda večino podjetnik že čez nekaj dni pokliče nazaj na delo; na cesti ostanejo odvečni, nezaželeni, neljalni... Ladja je sicer doživela brodolom, (nasedla). Kapitan (vodstvo) je posadko sicer pometal v morje, toda tistim, ki jih potrebuje, da bo ladja spet plula dalje, je vrgele rešilni pas in jih znova potegnil na palubo...

Sindikat bi zato moral v tem trenutku, če hoče rešiti minimum svojega »ugleda« in preprečiti takšno ravnanje, takoj, nemudoma, brez omahovanja sprejeti vsaj nekakšen minimalni program brez-pogojnih zahtev (pod grožnjo generalnega štrajka), s katerim bi postavil tako predstavnike kapitala kot zakonodajalca pred golo dejstvo, ne pa, da se, kot to počenja doslej, »izčrpava« (?) v brezplodnih pogajanjih. Razmišljanja, ki jih je bilo moč zaznati že tudi v sredstvih javnega obveščanja, nakazujejo naslednjo vsebino:

1. Takojšen moratorij za odpuščanje viškov delavcev, za stečaje, za razprodajo družbenega kapitala, ki naj traja, dokler se s pogajanj, v katerih se mora sindikat dokazati kot enakovreden partner, ne izoblikuje ustrezna zakonodaja.

2. Obvezno vnesti v zakonodajo, da vodstveni delavci v podjetju, ki je šlo v stečaj ali je bilo pod ceno razprodano, delavci pa odpuščeni, najmanj pet let ne smejo delati na nobeni vodstveni funkciji, prav tako pa v tem obdobju ne smejo ustanoviti svojega podjetja.

3. Takoj ustanoviti (izvesti organizacijske priprave, ustanoviti ustrezen sklad, strokovno pomoč, ipd.) sindikat brezposelnih, odpuščenih delavcev.

Če se nečemo vrniti v mizerne razmere, o katerih je zelo nazorno pisal Engels v »Položaju delavskega razreda v Angliji«, je treba storiti vse, da se s sedanjo »modo« metanja ljudi na cesto preneha. Ob tej »modi« se navsezadnje postavlja tudi vprašanje, v katero Evropo hočemo zdaj pravzaprav iti: ali v Evropo 19. stoletja ali v Evropo, ki so jo skozi svoje boje izbojevale predvsem socialdemokratske stranke kot naslednice marksizma (linija Karla Kautskega)? Sedanja stečajna praksa kot tudi praksa, ki jo omogoča novi zakon o družbenem kapitalu («Nek inženir, ki je na primer za smešno nizko ceno prišel v zasebne roke...», beremo v Dnevniku 19. 2. 1990), je prav gotovo v nasprotju z modernimi hotenji. Zato moramo začeti razmišljati drugače. Osvoboditi moramo nove vrednote, ki bodo predstavljale integrativen element našega hotenja in kjer bosta poleg demokracije tudi humanost in delavska solidarnost našli svoje mesto. Že res, da naj bi trg in zakon kapitala končno odpravili vse dosedanje zgrešenosti in neracionalnosti, a poslednja resnica to vendarle še ni.

Nič ne bi bilo narobe, če bi poskušali razmišljati — kot delavci železarne in kot člani sindikata — tako kot dr. Dušan Vodev v ravnem fužinarju (št. 1/1990): »Postati moramo tržnorazvojni sistem, ki temelji na znanju, kvaliteti in humanosti... Brez nasmeha in toplega občutka, da si v kolektivni sestavi del novoustvarjenega, kolektiv sploh ne more obstajati in biti kreativen, kar je v tem trenutku najpomembnejša naloga nas vseh.«

S to mislijo se vrnimo k zapisnikom naših SDS, k stanju in razmeram, ki ga opisujejo.

OBRTU HLADNA VALJARNA JESENICE: SDS hladna valjarna 1 in adjustaža HVJ kot neizvršen sklep omenjata zahtevo valjavcev Siemaga po beneficirani dobi. Pod razno pa opozarjata

na pomanjkanje in slabo kvaliteto vložka. Problematično je vzdrževanje («Kvalitetnih kadrov primanjkuje...»), primanjkuje pa že tudi delavcev pri strojih, tako da brez nadurnega dela ne bodo mogli izpolnjevati večjih planskih obveznosti. Na iste probleme (količina in kvaliteta vložka, slabo vzdrževanje) opozarjajo tudi SDS hladna valjarna 2 in 3 ter žarilnica 1 in 3. Delavci iz žarilnice posebej zanimalo, kako bo s plačevanjem nadurnega dela. Pravijo, da večina njih dela v sistemu 6+2 in da so pri takem načinu dela nadure nujne. SDS žarilnica 2 opozarja, da še vedno ni prejela pisnega odgovora vodje OŠDC glede faktorjev za skupinske norme.

OBRT VALJARNA DEBELE PLOČEVINE: SDS vodstvo obrata, odprema in OTOP so v zvezi z volilnimi aktivnostmi zavzele naslednje stališče: »Glede na to, da je za nas najpomembnejše predlaganje kandidatov za ZBOR ZDRUŽENEGA DELA občinske skupščine, smo predlagali evidentiranje kandidatov za ta zbor. Med prisotnimi je prevladalo mnenje, da ne bomo predlagali nikogar, ker večina možnih kandidatov že ima funkcije ali pa ima lasten interes za kandidiranje na drugih kandidatih listah. S strani PO pa je tudi že sestavljena kandidatska lista z desetimi kandidati, kar je že več kot se jih bo volilo.«

SDS adjustaža 1 je pod posebno točko dnevnega reda obravnava kadrovske problematiko v proizvodnji. »SDS se strinja s politiko poslovnega odbora«, pravijo, vendar naj le-ta konkretno pove, kje je višek delovne sile, da se ta razporedi tam, kjer delavcev manjka. Pod točko razno pa navajajo naslednje: »SDS je mnenja, da se nadurno delo ne dela na željo delavcev, temveč, kadar je za to resnična potreba. Mnenja so tudi, da se te nadure ne morejo prenašati iz meseca v mesec. Plačajo naj se takrat, ko so opravljene (primer Custodis peči, ko je odsotnost zaradi bolniške velika). In dalje: »Delavci oziroma žerjavovodje OTOP-a naj se že enkrat naučijo, kam odlagati debele pločevine v adjustaži, ker povzročajo z nepravilnim odlaganjem vsem dodatno delo. Delavci proge naj slabo zvaljane plošče (zmečkane) takoj odstranijo, ne pa, da gredo le-te skozi vse faze, nazadnje pa gredo v reno.« Tudi SDS adjustaža 2 podpira politiko, da se novih delavcev ne sprejema, obenem pa postavljajo naslednje zahtevo: »Delavci zahtevajo od odgovornih za kadrovske politiko odgovor: Kje je višek delovne sile v železarni, o katerem se govori, in zakaj se ta višek ne razporedi v proizvodnjo? Pod razno je SDS obravnavala dopis podpredsednika poslovnega odbora glede opravljanja nadurnega dela in v zvezi z njim zavzela precej podobna stališča kot SDS adjustaža 1. Ugotavljajo namreč, da je za organizacijo dela v posameznih oddelkih zadolženo obratovodstvo, da je bilo nadurno delo organizirano vedno zaradi potreb in izpolnjevanja planskih obveznosti ali pa zaradi bolniške odsotnosti drugih delavcev in da bi bilo treba nadure plačati tisti mesec, ko jih opravijo.

V OBRTU ELEKTRODE so se delavci, tako kot je pri njih navada, sestali na dveh delnih zbiorih. Na prvem so pod točko razno opozorili, da se naprave za ogrevanje kljub večkratnim opozorilom niso popravljale, da so v kopalnicah pri L-3 odtoki zamašeni, da v kopalnicah večkrat zmanjka tudi tople vode ter da bi bilo treba pri rezalnem stroju v rezalnici na KL-1 poskrbeti za odsesavanje oljnih hlapih. Delavci, ki so se sestali na drugem zboru, pa moti predvsem to, da vrečke, ki jih uporabljajo za ročno pakiranje elektrod, niso gladke (so hrapave) in da so predebele. Vprašujejo tudi, zakaj morajo biti tri delavke prerazporejene v Kovin.

CSI — Božidar Lakota

Cene:

Slaba leta

Jeseni 1989. leta so jugoslovanski črno metalurgijo večkrat obtoževali, da je eden izmed ključnih izvorov inflacije. Pri tem so navajali podatke, da so cene črne metalurgije povečane precej nad poprečjem cen industrije in gospodarstva. Čeprav te trditve niso natančno postavljene v nobene okvire (niti časovne niti kakšne druge), izhajajo iz njih zaključki o monopolnem položaju domače proizvodnje jekla ter o nujnosti večje ali manjše liberalizacije uvoza jekla.

Vse skupaj je v metalurških krogih izzvalo precejšnje dvome, zato je Izvršni odbor panožnega združenja sklenil, da je nujno treba z dejanskim stanjem seznaniti javnost, predvsem pa zvezne organe. Pri izdelavi analize gibanja cen v črni metalurgiji in posameznih industrijskih vejah so izhajali izključno iz uradnih statističnih podatkov. Iz njih je razvidno, da črna metalurgija že dalj časa ni noben generator inflacije na osnovi monopolnega položaja cen ter izkoriščanja tega položaja za kakršnokoli prelivanje sredstev v njeno korist, pač pa ravno obratno. Kar zadeva cene, ta panoga še vedno živi v izrazito slabih časih.

Tudi na tem mestu je treba povedati, da je do nespornostnega lahko prišlo le zato, ker cenovnih gibanj niso opazovali kontinuirano. V nekaterih mesecih leta 1989 je namreč črna metalurgija dosegla malo večjo stopnjo rasti cen kot poprečno industrija. Do tega »izstopanja« je prišlo zato, ker so v prejšnjem, najmanj triletnem obdobju, cene črne metalurgije znatno zaostajale. Zato so »pod državno kontrolo« poskušali popraviti ta neskladja. Vendar ta kratkoročna izstopanja niso bistveno spremenila odnosa med cenami črne metalurgije in poprečnimi industrijskimi cenami. To se posebej velja za vhodne in izhodne cene metalurgije. Tako so na primer imele cene industrijskih izdelkov septembra 1989 indeks rasti 817,2 v primerjavi z decembrom 1988, cene črne metalurgije v istem obdobju pa 715,5. To kaže na to, da je imela črna metalurgija za 101,5 indeksnih točk počasnejšo rast cen kot poprečno industrijo.

Podobna razmerja so tudi pri primerjavi septembra 1989 s poprečjem 1988. leta. Cene industrijskih izdelkov so imele v tem primeru indeks rasti 1.591,9, cene izdelkov črne metalurgije pa 1.484,3 (ali 107,6 indeksnih točk manj). Še bolj neugodna je primerjava rasti cen črne metalurgije z rastjo cen izdelkov kovinsko predelovalne industrije.

Uradni statistični podatki kažejo tudi na to, da so bili mali cenovni skoki v lanskim poletnih mesecih popolnoma odpravljani že oktobra. Cene industrijskih izdelkov so v tem mesecu porasle za 1.117,9 indeksnih točk glede na december 1988 ter za 2.117,6 glede na poprečje 1988. leta. V istem obdobju je imela črna metalurgija indeks cen 884,5 oziroma 1.834,5. Noben važen vreden sektor črne metalurgije (električna energija, premog, nafta in tako naprej) ni imel manjše rasti cen kot črna metalurgija. To je seveda drastično vplivalo na poslovne rezultate železarn, predvsem kot povečanje izgub.

Oktobra se je nadaljevalo tudi drastično povečevanje razlik med rastjo cen črne metalurgije in njenih glavnih kupcev - kovinsko predelovalne industrije.

Jesenski cenovni udari so vrnili rno metalurgijo v njen desetletni položaj panoge z jasno disparitetno en v primerjavi z industrijo, predsem pa s sektorji, ki predstavljajo snovo vhodnih stroškov črne metalurgije. Če opazujemo obdobje od 1980 do 1988, vidimo, da je črna metalurgija povečala cene svojih izdelkov za 80,4 krat. V istem obdobju so cene industrijskih izdelkov povečale za 89,1 krat. V teh devetih letih je poprečna letna rast cen črne metalurgije znašala 68,7 odstotka, poprečnih industrijskih cen pa 71,1 odstotkov. Še posebej neugodna okoli-

ščina za metalurgijo je bilo to, da so v tem devetletnem obdobju mnogo hitreje rasle cene vhodnih surovin in energentov; cene nafte in plina so se v tem času povečale za 161,7 krat, premoga 133 krat, elektrogospodarstva 124,5 krat. Izrazito zaostajanje cen izdelkov črne metalurgije je bilo »realizirano« v zaporednih treh letih od 1986 do 1989.

V devetletnem poprečju je metalurgija cenovno zaostajala za 3,4 indeksne točke. K temu poprečju sta posebej prispevali leti 1986, ko je imela metalurgija za 8,1 odstotkov nižjo poprečno stopnjo rasti cen, ter 1987, ko je bilo zabeleženo zaostajanje za kar 24,3 odstotkov. Zaostajanje se je nadaljevalo tudi v naslednjem letu: To je, kot poudarjajo metalurzi, »zahtevalo hitro intervencijo pristojnih organov, s čimer bi preprečili nadaljnje poglabljanje disparitet na škodo te panoge«. Nihče ni nasprotoval uradnim ugotovitvam, da so izgube v črni metalurgiji leta 1987 in 1988 večinoma posledica dolgotrajne disparitete cen, še posebej v razmerju do vhodnih sektorjev. Te ugotovitve so posledica sklepa Zveznega izvršnega sveta o oblikovanju cen izdelkov črne metalurgije in železne rude. Na osnovi tega je bilo možno hitrejšo povečevanje cen domačega jekla, vendar največ do ravnini 80 odstotkov domicilnih zahodnonemških cen.

Z ustreznimi ukrepi so bila julija 1989 vzpostavljena taka razmerja, po katerih so prišle cene domačega jekla v predviden položaj. Kmalu pa se je pokazalo, da - pod vplivom inflacije in depresiacije dinarja ter ostalih okoliščin - metalurgija ne more slediti temu tempu. V posebno pripravljenem gradivu z dne 14. novembra 1989 metalurzi dokazujejo ponoven nastanek disparitete cen domačega jekla v primerjavi z zahodnonemškimi cenami. Če dovoljenih 80 odstotkov zahodnonemških cen pri nas upoštevamo kot sto, se vidi, da cene izdelkov jugoslovanske črne metalurgije ponovno zaostajajo, pri nekaterih asortimentih celo drastično.

Ne glede na to, kaj komu (in kako zvenijo) navedena dejstva, le-ta nedvoumno dokazujejo, da vprašanje cen nacionalnega jekla ni rešeno. Zato je utemeljeno vprašanje, kaj na

tem področju lahko pričakujemo v prihodnosti? Kot je kazalo ob pripravi tega članka za tisk (zadnja dekada novembra), bodo cene črne metalurgije v coni »svobodnega formiranja pod družbeno kontrolo«. To ni niti igra besed niti šala, pač pa poskus, da bi skrajšano povedali to, kar piše v Osnutku zakona o sistemu družbene kontrole cen (7. člen). Cene določenih izdelkov, med njimi tudi metalurških, bodo oblikovane na osnovi tržnih meril. Pri njihovem določanju bo treba izhajati iz delovanja ponudbe in povpraševanja na domačem trgu; za izdelke, ki jih uvažamo in izvažamo, pa iz ponudbe in povpraševanja na svetovnem trgu.

Z istim zakonskim dokumentom je predvidena tudi obveznost proizvajalcev, da izdelajo ta merila ter da jih (tako tudi cene, oblikovane na njihovi osnovi) sedem dni pred uporabo dostavijo pristojnim organom. Predstavniki jugoslovanskih železarn so to že naredili. Zahodnonemške cene ostanejo osnova oblikovanja domačih cen iz preprostega razloga, ker gre za najrazvitejšo evropsko tržišče, pa tudi zaradi poenostavljanja pri iskanju poprečne svetovne cene oziroma poprečnih cen skupine držav. Na tem mestu je odveč prikazati sam postopek preveč natančno. Treba pa je omeniti stališče črne metalurgije v zvezi z zunanjetrgovinsko menjavo njenih izdelkov. Po njem bi morali biti pod enim od kontigentiranih režimov (količinskih ali vrednostnih) vsi tisti izdelki tega sektorja, ki jih pri nas ne proizvajamo oziroma jih proizvajamo v premajhnih količinah. Treba je tudi ugotovljati skupne letne kvote uvoza jeklenih izdelkov, v katerih bi bile vključene tudi uvozne količine jekla po različnih osnovah kooperacije ali dolgoročnih proizvodno tehničnih kooperacijah, kar je sedaj brez nadzora.

Ali je treba ponoviti, da jugoslovanski metalurzi v zvezi z zunanjetrgovinskim režimom jekla ne zahtevajo ničesar drugega kot to, kar že imajo države z izrazito razvito industrijo, in ki so lastno industrijo jekla z raznimi podporami dvignile na najvišjo tehnološko in organizacijsko raven?

(Prevedeno iz revije Čelik, štev. 140/XXV, december 1989 N.D.)

J. V. Valvasor: Sava (bakrorez iz Slave Vojvodine Kranjske)

Tehniška dediščina - bogastvo ali breme? (55)

Literatura, časniki in časopisi, arhivi (9)

J. V. Valvasor je v tretji knjigi prvega zvezka zanimivo opisal tudi »rudnika« (fužini) na Plavžu (Pleyofen - Na Plavsho) in Savi (Sava - Der Eisen Hammer Sava). Jesenice (Asling) pa so po Valvasorju že trg.

»Plavž pomeni po kranjsko toliko kakor peč za topljenje železa. Leži prav tako v naročju visokega gorenskega snežnika, slabe pol milje nad Javornikom in malo nad trgovinami Jesenicami; je last gospoda Ivana Krstnika Locatellija. Tu se izdeluje samo jeklo; izdelki se pošiljajo v Italijo...

V zimskem času spuščajo drva z najvišjih planin po tako imenovanih rižah. Iz dolgih jelk in smrek napravijo z najvišjih gora neke vrste mostiče in steze preko skalovja in globokih jarov, a tudi na vsako stran položijo drevesa. Take mostove ali hodnike imenujejo riže. Pozimi jih polijejo z vodo, da jo mraz spremeni v led ter imenitno zgadi ledeni tlak. Spodaj pa, kjer se riža konča, postavijo močan in debel železen križ, ki ima rezilo ali ostrino. Nato spravijo prerezana debela, dolga kakor tri ali štiri čevlje, do strmine, da bi zdržala navzdol. Od tod drve po riži (ne brez užitka gledalcev) do križa. Ko nanj udarijo, se vsak kos razleti na štiri dele, da jih ni več treba sekati...« (Die Ehre..., str. 390-392, Valvasorjevo berilo, str. 70)

»Od kod je rudnik Sava, h kateremu se zdaj napotimo, dobil ime, kmalu

opazimo, če le vemo, da leži ob Savi (ki se je nekoč imenovala Savus, danes po kranjsko pa Sava), kajti po tej reki ima svoje ime; leži pa med trgovinami Jesenicami (Markt Asling) in Javornikom. Lastnika sta gospod grof Oktavij Bucellini, stolni prošt v Ljubljani, in njegov gospod brat, gospod grof Janez Andrej Bucellini. Je imeniten, prijeten kraj, kakor kaže zraven natisnjeni bakrorez. Tu se prideluje samo imenitno jeklo, in sicer v silno velikih količinah; zato ga morejo dati drugim bližnjim in daljnim deželam; gre pogosto ne le v Italijo, temveč odondot tudi naprej.

V Savi, kakor se imenuje tukajšnja voda, love v tem kraju dobre postvri in lipane. Omenjeni gospod grof ima tu veliko vodno kolo, ki na njem vise korci in ga žene tok; kolo dviga zajeto vodo kvišku in jo nataka v žleb; po tem kanalu se speljuje voda v vrt...

Našli so tu železno in jekleno rudo, ki je bela kakor najbolj bel alabaster in zasluži občudovanje; iz nje delajo najboljše jeklo.« (Die Ehre..., str. 392-394, Valvasorjevo berilo, str. 70-72)

(se nadaljuje)

Tone Konobelj

Ustanovitev PIC GEA College Bohinj

V petek, 16. februarja, je bila v prostorih Izobraževalnega centra ZSMS - Mladinski dom v Bohinju podpisana pogodba o ustanovitvi Podjetniško-izobraževalnega centra (kratko PIC) Bohinj, GEA (General Entrepreneur Agency) College, d.o.o.

Družbo je ustanovilo 16 družbenih organizacij in podjetij ter preko 30 posameznikov iz vse Slovenije, ki so vanjo vložili tako denarna sredstva kot znanje (know-how). Med pobudniki so Gospodarska zbornica Slovenije, Izvršni svet skupščine SR Slovenije, RK ZSMS, med podjetniki pa so tudi podjetniški inkubatorji GRAD in PDP YUGEA iz Ljubljane, CIOS iz Celja ter INJES z Jesenic.

Namen ustanoviteljev je oživiti dejavnost Mladinskega doma in izkoristiti njegovo enkratno lego v Ribčevem lazu ob Bohinjskem jezeru. Na razpolago je 163 postelj, pa tudi konferenčna dvorana, klubske sobe za okroglo mizo in prostor s knjižnico. V načrtu je ureditev savne in trim-kabineta.

PIC GEA College Bohinj bo praktično usposabljal tako nove kot že uveljavljene podjetnike in podjetniške skupine ter menedžerje za potrebe prestrukturiranja gospodarstva in razvijanja enot drobnega gospodarstva, za kar je v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji veliko zanimanje. Program izobraževalnega centra naj bi zapolnil programe že delujočih centrov GZS na Brdu pri Kranju in v Radencih ter drugih institucij, ki se že ukvarjajo s teoretičnim usposabljanjem managementa in podjetnikov, manj pa s praktičnim vodenjem podjetnikov do uspešnega starta novih podjetij in programov.

Izobraževanje bo potekalo v obliki seminarjev ali večdnevni tečajev za skupine od 10 do 20 podjetnikov. Programski »meni« obsega teme od ustanavljanja majhnih produkcijskih enot, marketinga in prodaje, analize poslovanja in kadrovske strategije v notranjem podjetništvu do reševanja konkretnih problemov v praksi. V programu so tudi teme o podjetništvu v javni upravi, informa-

tiki, trgovini in turizmu, pa tudi predavanja tujih strokovnjakov o trendih in novostih z vseh najpomembnejših področij podjetniškega gospodarjenja v svetu. Organizirali bodo razne strokovne okrogle mize in srečanja podjetnikov in nudili svetovanje po telefonu. Dodatna dejavnost je razvijanje mednarodnega poslovnega mladinskega turizma, organizacija mednarodnih kolokvijev in seminarjev in služiti kot komunikacijska vez med različnimi mednarodnimi poslovnimi partnerji. GEA Bohinj ima že navezane poslovne stike s podjetniškim centrom Babson College v ZDA in BIC (Business Innovation Center) iz Trsta.

Programi so nastali s sodelovanjem ljudi z obeh slovenskih univerz in številnih podjetnikov iz prakse. Delo z udeleženci bo skupinsko ali mentorsko v obliki tako imenovane »podjetniškega treninga«. Gre za prenos metod dela, ki jih podobni podjetniški centri v ZDA že dalj časa uspešno uporabljajo.

Ob delu je predviden tudi čas za sprostitev in turistično-rekreativno dejavnost, za kar je v Bohinju veliko možnosti.

PIC GEA College Bohinj naj bi z delom pričel že v naslednjih mesecih.

Primož Košmač

INJES pričel z delom

Podjetniški inkubator INJES d.o.o. je pričel z delom v Kovčevci hiši (pritličje, soba 14). Vse informacije dobite od 12. do 14. ure po telefonu 83 996 ali interni ZJ 2972.

Osební dohodek za januar

Primerjava ur in zaslužkov za januar 1990 s predhodnimi obdobji

Obdobje	OD iz del. organizacije		OD na 182 ur	% učinka	Indeks OD na 1. 89
	ur na zaposl.	OD na zaposl.			
I. 1980	187,5	0,93	0,90	40,0	0,09
I. 1981	186,9	1,25	1,22	45,4	0,11
I. 1982	185,9	1,54	1,51	47,3	0,14
I. 1983	184,8	1,95	1,92	49,0	0,17
I. 1984	185,2	2,92	2,87	51,3	0,26
I. 1985	185,5	6,01	5,90	54,3	0,53
I. 1986	185,2	12,91	12,69	58,6	1,14
I. 1987	188,8	26,08	25,14	59,9	2,26
I. 1988	188,8	68,58	66,06	8,4	5,96
I. 1989	187,5	1.146,00	1.112,00	16,5	100,00
X 89	189,4	2.325,25	2.234,96	17,1	200,99
XI 89	188,2	3.046,36	2.946,58	17,1	264,98
XII 89	182,9	3.407,00	3.390,00	16,1	304,86
I 89	190,8	155,08	147,96	15,2	13,31
I 90	184,8	3.600	3.545	17,0	318,79

Struktura OD za mesec januar 1990

Vrsta izplačila	Znesek OD	Din na zap.	Struktura OD v %	
			20 = 100	15 = 100
1. Osnovni OD	10.577.467	1947	54,09	69,63
2. Učinek	1.798.767	331	9,19	11,84
3. Dodatek za strok.	445.481	82	2,28	2,93
4. SKUPAJ 1-3	12.821.715	2360	65,56	84,40
5. Nočni dodatek	608.462	112	3,11	4,01
6. Popoldanski dodatek	239.033	44	1,22	1,57
7. Nadurni dodatek	19.558	4	0,11	0,14
8. Nedeljski dodatek	168.414	31	0,86	1,10
9. Praznični dodatek	32.596	6	0,17	0,22
10. SKUPAJ 5-9	13.889.784	2557	71,03	91,44
11. Otežk. dodatek	190.145	35	0,97	1,25
12. Dodatek za del. dobo	928.992	171	4,75	6,12
13. Nagrade	147.781	27	0,75	0,97
14. Ostala plačila	30.764	6	0,17	0,22
15. SKUPAJ 4 + 10 do 14	15.187.466	2796	77,87	100,00
16. Plačan praznik	1.570.737	289	8,03	10,34
17. Plačan dopust	1.437.029	265	7,36	9,48
18. Sobotni dopust	315.097	58	1,61	2,07
19. Nadom. OD za bol. odsot.	1.045.139	192	5,33	6,87
20. SKUPAJ OD iz sred. DO	19.555.468	3600	100,00	128,76

Železarski globus

Taivan

V tej azijski državi je zelo naraslo povpraševanje po nerjavnem jeklu. Zato se je družba Walsin Lihwa Electi Wire & Cable Corp. odločila za gradnjo novega obrata, v katerem bodo proizvajali ta jekla. Njegova letna proizvodnja zmogljivost bo 150.000 ton nerjavne jekla. Investicijski stroški so predvideni v višini 73 mio dolarjev.

Kramberger je že v Evropi, še narod potegne, pa je...

Minulo sredo popoldne je okoli tri tisoč Jeseničanov na Čufarjevem trgu pred gimnazijo prisluhnilo besedam Ivana Krambergerja, dobrotnika iz Negove, ki tokrat ni zbiral denarja za humanitarne namene, temveč je imel kot v toliko slovenskih krajih doslej svoj predvolilni govor. Ivan Kramberger kandidira za predsednika republike Slovenije in mora sam zbrati 5.000 podpisov.

Bilo je tako kot drugod: veliko razumljive samoreklame, pozivov, da bi ga ljudje podprli, in veliko kritik na račun partije in sistema, po seveda miselnosti in logiki Ivana Krambergerja, ki kandidira za predsednika republike.

Ljudje so ga napeto poslušali: včasih zaploskali, se muzali ali smejali; Kramberger je pač prvi, kakršenkoli že je, ki govori naravnost o vsem, kar misli, prvi, ki brez dlake na jeziku po svoje kritizira oblast in partijo in res prvi, ki zbere na predvolilnem shodu toliko ljudi.

Kramberger se seveda pozanima, kaj ljudi v posameznem kraju žuli, zato je tudi svoj nastop na Jesenicah začel s tem, da se bo boril proti onesnaževanju zraka na Jesenicah in še več... »zdaj se momentalno laufa železarna, a kmalu bo toliko in toliko taužent ljudi brez kruha. Kaj pa potem? Kot predsednik tega ne bom dopustil... Ne stranka ne komunisti ne Smole - narod naj odloči o svoji usodi... Delavci, izberite čisti sindikat, vse druge ven!«

Tako kot vedno je nato zvil svojo jezo na medije... »v cajtengih pišejo, češ, Kramberger ima opico in dolge lase, saj ni normalen! Ne glejte dolge lase, glejte srce! Tudi srbskemu narodu sem podaril milijon nemških mark, na Poljsko sem poslal zdravlila... Sedem knjig sem izdal v enem letu, vsaka je imela 120.000 izvodov naklade, oni pisatelji pa izdajajo

knjige v 2.000 izvodih, pa ne vedo, kaj pišejo...

Tudi do jeseniške bolnice in komunale ni bil prav nič prizanesljiv: »Največja jeseniška sramota je komunala - vse plakate sem sam nalespil, pa so mi jih dol strgli. Prosil sem tudi občino, da bi mi pomagali, da ne bi bilo toliko zapletov z glasovi, pa niso hoteli... Idite na občino in pošljite mi obrazec priporočeno! Zdaj sem zbral komaj 500 podpisov, še moji bratje niso glasovali zame...«

Vidite, da je žlahta strgana plahata. Če ne boste glasovali, se boste spomnili tedaj, ko ne boste imeli kruha in boste rekli, le kje je tisti Kramberger... Niti enega podpisa nisem dobil iz bolnice. Le zakaj se sramujejo Krambergerja? Naj samo en komunist pokaže, koliko je poklonil! Če ne bom zbral 5.000 podpisov, bom spokal...« In tako dalje, v tem Kram-

bergerjevem stilu naprej, tudi o Drnovski, policiji (»policije ne bom spreminjal, samo tisto rdečo zvezdo bodo zamenjali z lipovim listom...«), Kučanu (»imel je komaj 102 poslušalca - komunisti, koliko pa jih ima Kramberger?«), Bosancih, vojski, strankah, Evropi (»vozim se z avtomobilom, ki ima nemško registracijo; evo, Kramberger je že v Evropi, še narod potegne, pa je«), komunistih (»me zanima, kakšni bodo komunisti, ko bodo morali delat...«). Na koncu je obljubil, da po zmagi pride najprej v Kranj in na Jesenice, kjer je včasih tudi do 8. ure zvečer pred Murko svoje knjige prodajal. Po njegovem mnenju so Gorenjci boljše od Stajercev, kajti če »Stajercu liter vina prineseš, je dobro, če pa knjigo, ga kar zmrazi...«

Takšen je bil njegov predvolilni govor na Jesenicah. Zdelo se je, da s kandidaturjo sam misli hudimano resno, poslušalci so mu ob nekaterih njegovih preprostih in bridkih resnicah zaploskali; ob vsem drugem pa so se več ali manj zabavali.

D.S.

Da ne bo pomote!

To ni hokejska tekma, kar bi lahko sklepali po številu zbranih ljudi. »Krivca« najdete v desnem spodnjem kotu. (foto: M. Kolenik)

Obvestilo

OK Socialistične zveze Slovenije Jesenice sporoča, da je javna tribuna socialistov, ki je bila napovedana za četrtek, 22. februarja, preložena na kasnejši termin. Za razumevanje se vam zahvaljujemo.

Zbori skupščine občine o drobnem gospodarstvu

(Nadaljevanje s 1 strani)

iz ostalih občin. Poročilo ugotavlja, da je zadruga v tem času upravičila svoj obstoj, zlasti v pogledu širjenja kooperacijskih odnosov z združenim delom, s pridobivanjem poslov in financiranjem ter realizacijo plačil. Najmanj, poudarja poročilo, pa pri nabavi reprodukcijskega prometa, kot nekateri želijo prikazati. Poročilo navaja tudi težave, s katerimi se zadruga srečuje in ugotavlja, da težke gospodarske razmere v državi vedno bolj spodbujajo organizacije združenega dela, da se zapirajo v lastne plotove in se s prekinjanjem kooperantskih vezi z obrtniki lotevajo tipično obrtniških storitev, namesto, da bi razmišljali o izločanju nerentabilnih programov, ki bi kot majhne proizvodne enote lahko, najsi bo v družbenem ali zasebnem sektorju, bistveno uspešneje poslovale.

Železarna da ali ne

V slovenski javnosti je velikokrat slišati besede o tem, da je potrebno jeseniško železarno, tega velikega onesnaževalca okolja zapreti. Veliko bolj tihi pa so glasovi, ki poudarjajo da se je onesnaževanje železarne po izgradnji elektrojeklarne, vsaj glede občine Jesenice, bistveno zmanjšalo, da nismo več dolina rdečega prahu.

Zelo lahko je reči, zaprimo jo, veliko težje pa se je spoprijeti z delom, s problemi, to našo železarno modernizirati, jo preobraziti v sodobno, moderno podjetje, ki bo kos izzivom podobnih podjetij v svetu.

Toda jaz sem za to drugo možnost, ki bo dokazala, da smo pripravljeni poprijeti za delo, imamo znanje, sposobnosti, da opustimo vse tisto, kar ne povečuje naše konkurenčnosti na trgu, ob tem pa razvijemo vse tisto, kar h konkurenčnosti prispeva. Pa četudi bodo to boleče spremembe, a le za nekatere. Morda le za tiste, ki so zaspali na preteklih uspehih.

Mi si želimo sodobno železarno kot moderno podjetje za danes in jutri, za to, da bomo lahko v njej ustvarjalno delali in od dela dostojno živeli. Ne le v jeseniški občini, saj končno ta naša železarna ni samo jeseniška, četudi se včasih zdi, da so jeseniški predvsem njeni problemi.

R. Klinar

Poročilo tudi konkretno izpostavlja problematiko primernih lokacij za potrebe drobnega gospodarstva in navaja nekatere možne lokacije, ki jih bodo poskušali verificirati v družbenem planu občine za obdobje 1991-1995. Predlagajo pa tudi nekaj konkretnih nalog za učinkovitejšo reševanje prostorske problematike. Govor je tudi o davčni politiki, v kateri so bile uveljavljene številne olajšave, še zlasti za tako imenovane deficitarne dejavnosti. Tudi na področju kreditiranja drobnega gospodarstva so bili za spodbujanje tega razvoja sprejeti nekateri ukrepi. Posebej je v poročilu obdelano zaposlovanje in kadrovska politika, vključno s poklicnim usmerjanjem in štipendiranjem. Ob tem ugodno ocenjujejo rezultate poklicnega usmerjanja, saj se je največ učencev osnovnih šol prijavilo za programe, kjer so potrebe najbolj izrazite, in sicer za programe strojništva, finančne in trgovske ter gostinske dejavnosti. Spodbudne rezultate ugotavljajo tudi v pogledu pridobivanja mladine s štipendiranjem za potrebe drobnega gospodarstva, saj imajo to šolsko leto kar štirje štipendistji 22 štipendistov, medtem ko je bil leto poprej le eden s sedmimi razpisanimi štipendistji.

Poročilo navaja, da v razvojnih usmeritvah opredeljenih deficitarnih dejavnosti, katerih razvoj se pospešuje z davčnimi olajšavami, ugodnejšo kreditno politiko in prednostnim reševanjem prostorske problematike, ne bi spreminjali ali krčili, čeprav je dejavnost prodaje na drobno dosegla velik razcvet, ki pa jo bo razredčila konkurenca sama. Predlagajo pa da bi med deficitarne dejavnosti uvrstili izdelovanje ortopedskih pripomočkov in izdelovanje okvirjev za očala, za katere dejavnosti menijo, da bi jih prav tako morali pospeševati. Ob sklepu poročila Izvršni svet Skupščine predlaga nekaj konkretnih ugotovitev in sklepov, s katerimi bi pospešili uresničevanje usmeritev razvoja drobnega gospodarstva v občini.

Poročilo o delu sodišča združenega dela v Kranju za leto 1989

Iz poročila je razvidno, da je sodišče v lanskem letu prejelo 539 predlogov za sodno varstvo, oziroma 45 več kot leto poprej. Vključno z nerešenimi zadevami iz leta poprej so imeli v obravnavi oz. reševanju 692 zadev, rešili so 482 zadev, pet več kot leto poprej, nerešenih oziroma prenešenih zadev v letošnje leto pa je bilo 194. Iz jeseniške občine je bilo v lanskem letu predloženih

97 zadev ali dvanajst manj kot leto poprej, in sicer 86 zadev, ki so se nanašale na spore iz delovnega razmerja (prenehanje delovnega razmerja, odškodninski zahtevki, OD in drugo), dve zadevi v zvezi s statusnimi vprašanji, osem zadev s področja sporov in razmerij v SIS in en primer s področja drugih sporov.

Poročilo o delu občinskega sodnika za prekrške v letu 1989:

Delo občinskega sodnika za prekrške so v lanskem letu spremljale kadrovske težave - nepopolna zasedenost - in prostorski problem, kar je v tem času v fazi reševanja. Lansko leto je bilo sodniku v obravnavo predloženih 2.690 zadev, iz leta poprej pa je ostalo še 2.275 nerešenih zadev. V letu 1989 je zastarelo 1.534 zadev, kar je posledica že omenjene kadrovske problematike in na kar je bila Skupščina občine opozorjena že v letu 1988. Skoraj celotno delo je namreč opravljala le ena redno zaposlena sodnica, medtem ko je druga, sicer redno zaposlena drugje, pomoč lahko nudila le v prostem, to je popoldanskem času, vendar pa so z njeno pomočjo dodatno rešili 300 zadev. Prednost pri reševanju so imele zadeve, ki so se nanašale na družbeno pomembnejše kršitve. V letu 1989 je bilo izrečenih 320 zapornih kazni v skupnem trajanju 3.496 dni, denarnih kazni pa je bilo izrečenih v višini 8.176,10 dinarjev, od tega je bilo plačanih 6.791,50 din, ostalo pa je ostalo neplačano. Odmerjenih je bilo tudi za 11.485,60 din stroškov postopka, od tega pa je bilo plačano 8.472,80 din.

Poročilo o delu Javnega pravobranilstva Gorenjske v letu 1989:

Delo Javnega pravobranilca Gorenjske, ki zastopa pet gorenjskih občin, opravljata dve diplomirani pravnici. Lansko leto je bilo v reševanju 1.359 zadev ali 124 več kot leto poprej, od tega iz jeseniške občine 322 zadev. Med temi zadevami se jih je največ nanašalo na pravna mnenja in pogodbe (289), ostale pa na pravne zadeve, odškodnine, izvršilne postopke, nepravilne postopke, Povečano število zadev, ki se nanašajo na pravna mnenja in pogodbe je v naši občini predvsem povezano z graditvijo avtoceste Hrušica-Vrba. Tako je Javno pravobranilstvo Gorenjske v lanskem letu pregledalo skupaj 1.182 pogodb o prometu z nepremičninami v skupni vrednosti v času sklenitve 45.964.615,00 dinarjev.

Poročilo o stanju obrambnih in samozaščitnih priprav v občini: Poročilo,

OK ZKS —
Stranka demokratične prenovе
vabi na

OBČINSKO KONVENCIJO,

ki bo v sredo, 28. februarja, ob 17. uri v sejni dvorani Skupščine občine Jesenice. Na konvenciji bodo predstavili svoje kandidate za volitve in volilni program.

Volitve 1990, Volitve 1990

V času od 20. februarja do 3. marca bodo potekali zbori volilcev v krajevnih skupnostih.

Na zboru volilcev bodo razpravljali o kandidatih za zbor občin SRS, za družbenopolitični zbor SRS, za zbor KS občinske skupščine, za predsednika predststva SR Slovenije, za člane predststva SR Slovenije. (Določanje kandidatov na zborih volilcev je le ena od oblik kandidiranja za delegate v skupščinah in za predsedstvo SR Slovenije).

Vsak volilec lahko podpre oz. glasuje za več predlaganih kandidatov za isto funkcijo. Če so predlagane liste kandidatov za družbenopolitični zbor, se glasuje le o listi v celoti in ne o posameznih kandidatih.

Za kandidate oz. liste kandidatov so na zborih volilcev določeni kandidati, če so na vseh zborih volilcev v volilni enoti dobili skupaj naslednjo podporo volilcev:

50 glasov za DPZ občinske skupščine,

200 glasov za DPZ Skupščine SRS,

30 glasov za KS občinske skupščine,

5.000 glasov za predsednika Predststva SRS,

2.500 glasov za člane Predststva SRS.

Zbori volilcev v krajevnih skupnostih bodo potekali:

KS Rateče

v ponedeljek, 26. februarja, ob 19. uri v prostorih krajevnih skupnosti Rateče.

KS Blejska Dobrava

v ponedeljek, 26. februarja, ob 16. uri v prostorih orošiške Gasilskega doma za naselje Kočna in ob 18. uri

v sejni dvorani krajevnih skupnosti Blejska Dobrava za naselje Lipce in Blejska Dobrava.

KS Podmežakla

v četrtek, 1. marca, ob 17. uri v sejni dvorani KS Podmežakla z dodatno točko dnevnega reda: Obrazložitev gradnje avtoceste Hrušica-Vrba na področju krajevnih skupnosti.

KS Edi Giorgioni Javornik-Koroška Bela v ponedeljek, 26. februarja, ob 18. uri v prostorih Osnovne šole Karavanških kurirjev NOB za krajane stanujoče na Koroški Beli,

v torek, 27. februarja, ob 18. uri v delavskem domu Julke in Albina Pičnika na Javorniku za krajane Javornika, Tomšičeve ceste in Podkone,

v sredo, 28. februarja, ob 18. uri v prostorih samskega doma Metalne na Potokih za vaščane Potok,

v četrtek, 1. marca, ob 18. uri v Gasilskem domu v Javornškem rovtu za vaščane Javornškega rovta.

KS Žirovnica

v četrtek, 1. marca, ob 19. uri v dvorani TVD Partizan Žirovnica za vasi Breg, Moste, Žirovnica, Selo in v petek, 2. marca, ob 19. uri v dvorani DPD Svoboda Breznica za vasi Breznica, Vrba, Doslovče, Smokuč, Rodine.

KS Sava

četrtek, 1. marca, ob 18. uri v prostorih Osnovne šole Prežihov Voranc za sosesko 1 in 2 ter v prostorih bivšega internata MIŠ za sosesko 3 z dodatno točko dnevnega reda: Informacija o izvajanju programa KS (telefonsko in ostalo problematiko).

KS Kranjska Gora

v sredo, 28. februarja, ob 18. uri v Osnovni šoli Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska Gora za naselje Kranjska Gora in Log, v četrtek, 1. marca, ob 19.30 v Gasilskem domu v Podkorenu za naselje Podkoren, v petek, 2. marca, ob 19. uri v hotelu Špik v Gozd Martuljku za naselje Gozd Martuljek in Srednji vrh.

Zbori volilcev za zbor združenega dela občinske skupščine in zbor združenega dela skupščine SRS bodo potekali od 27. februarja do 10. marca 1990.

V času od 20. do 27. februarja bomo sklicali kadrovske delavce in predsednike delavskih svetov podjetij in drugih OZD po volilnih enotah v občini, to je za posamezno področje dejavnosti ter jim vročili gradivo, potrebno za obravnavo na zborih volilcev in posredovali navodila, za delo na zborih volilcev. Pripravili bomo tudi vzorec glasovnice za oba nivoja, to je občinski in republiški.

Zbori volilcev za določanje kandidatov za zbor združenega dela bo sklical predsednik delavskega sveta ali drugega ustreznega organa.

Zbore volilcev kmetov, obrtnikov in delavskih ljudi v samostojnih poklicih bo sklical predsednik zbora združenega dela občinske skupščine za volilno enoto.

Na zborih volilcev boste lahko odločili o predlaganih kandidatih oz. listah kandidatov vloženih do 14. oz. 20. februarja. Na zborih volilcev pa boste lahko odločali tudi o dodatnih predlogih, ki jih bodo vložili volilci na samem zboru. **Tak dodatni predlog je možno vložiti dokler se ni začelo glasovanje o predlogih.** Predlogi se vložijo na predpisanih obrazcih 3 in 4.

O zborih volilcev se piše zapisnik in se ga po zaključku posreduje predsedniku občinske volilne komisije.

Sekretariat občinske skupščine in izvršnega sveta občine Jesenice

Aktualna insinuacija

Letos bo odšel v krepko zasluženi pokoj edini poznani kolar (sodar) v Železarni (poleg ostalega je izdelal po 1.300 kosov raznih ročajev na leto). Takrat se bo ta dejavnost v tovarni ustavila.

Razmišljamo o predlogu, da bi ga glede na kadrovske tendence postavili za svetovnega. Garantirano ne bo delal škode.

»Šopki rož za osmi marec«

Jutri, v petek, 23. februarja, bodo ob 18. uri v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli razstavo vezenih rož z naslovom »Šopki rož za osmi marec«, ki so jih izdelale članice odseka za ročna dela. Krajski koncert ob otvoritvi bo izvajal ženski pevski zbor Skoberne.

Članice odseka za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice so se na dosedanjih sedemnajstih razstavah, ki jih že tradicionalno pripravijo vsako leto za 8. marec - praznik žensk, že večkrat predstavile z vezenimi izdelki od narodnih vezenin do različnih vezenih aplikacij. Letos se po štirinajstih letih ponovno predstavljajo z vezenimi rožami - s šopki rož za praznik žensk. S tem, kakor pravijo, želijo spodbuditi tovrstno ročno delo, ki ga je spodbudila sodobna tehnologija in zahteva veliko natančnosti, domiselnosti in potrpljenja; z njim lahko izvirno polepšamo oblačila ali stanovanjsko opremo.

Že v osemnajstem stoletju, kakor navajajo zgodovinski viri, so z ročnim vezenjem okraševali zlasti praznja oblačila in dodatke k nošam, pa tudi rjuhe, prevleke za blazine, pregrinjale, brisače, namizne prte, stenske prte itd. Z bolj ali manj bogatimi in domiselnimi vezeninami so poskušali poudariti bolj estetski izgled oblačil, stanovanjske opreme, ob posebnih priložnostih pa tudi druge opreme - nevestine bale, krstne opreme in podobno.

Seveda je potrebno poudariti, da se članice odseka za ročna dela vsako leto dogovorijo za vsebino razstave in obliko ročne izdelave. Na letoš-

nji razstavi se s svojimi vezenimi rožami predstavljajo:

Dana Bernard, Ivanka Bolka, Julka Celarc, Polona Čop, Nada Dragojevič, Marica Jezeršek, Anica Kalan, Francka Kovačič, Helena Kramar, Marija Mrak, Rozka Osredkar, Slava Razinger, Silva Saksida, Rozka Seračević, Ladka Sodja, Erika Stana, Anica Svetina, Irma Ščerbič, Zofka Škulj, Gilda Tratnik - Lah, Metka Urbanc in Gusti Vidic. Mentorica je bila Gilda Tratnik - Lah.

Delno, vendar pomembno pokroviteljstvo nad letošnjo razstavo je prevzel Rados - ekos iz Radovljice.

Razstava »Šopki rož za osmi marec« bo v razstavnem salonu Dolik na ogled do vključno 14. marca. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Nova ustvarjalna pomlad slikarja Tineta Markeža

Med ustanoviteljki likovnega kluba Dolik - Dolinski likovniki - je bil 16. februarja 1946 tudi takratni delovodja v Železnari Jesenice Tine Markež, ki je vsa dolga leta ostal zvest soustvarjalec tega likovnega kolektiva, ki letos zaključuje petinštirideseto leto svojega neprekinjenega delovanja.

Ko so pred nedavnim v Doliku pregledovali opravljeno delo v preteklem letu in aktivnost posameznih članov, so ugotovili, da je Tine Markež v lanskem letu le enkrat samkrat izostal na rednih tedenskih četrtkovih sestankih in da je bil s svojimi likovnimi stvaritvami prisoten na vseh skupinskih razstavah likovnih del članov Dolika. Njegovo izjemno ustvarjalno moč dokazuje tudi podatek, da je v januarju in februarju letos s svojimi deli sodeloval kar na petih razstavah hkrati. Med drugim s po enim delom tudi na Poljskem in na gorenski pregledni razstavi amaterske likovne ustvarjalnosti v Mengšu, poleg tega na skupinski razstavi Dolika, skupaj s poklicnimi slikarji, v avli občine Radovljica in skupaj z Jankom Koroš-

cem, prav tako soustanoviteljem Dolika, v razstavnem prostoru Viktor Gregorač v delavskem domu na Javorniku.

Z vsem tem Tine Markež dokazuje, da v svojem likovnem ustvarjanju pri triinosemdesetih letih starosti doživlja novo pomlad, da dejansko s svojo likovno zagnanostjo, kot pravimo, dodaja življenje letom. Ob razstavi, ki je bila ob praznovanju kulturnega praznika slovenskega naroda v razstavnem prostoru Viktor Gregorač na Javorniku, je likovni kritik, umetnostni zgodovinar dr. Cene Avguštin zapisal:

»Z dolgoletnim opazovanjem narave in njenih oblik si je Tine Markež izčistil svoje predstave o tej neizčrpni zakladnici slikarskih vrednot. Njegov motivni svet predstavlja-

ta že leta dolgo cvetlična tihožitja in krajina, največkrat gorska, nemalokrat povezana z arhitekturo. Med obema oblikama pejsažev opazimo določene sorodnosti, saj Tine Markež išče tako v arhitekturi kot v sklopi planinski krajini voluminozne sestavine, ki uvrščajo njegove kompozicije prej v sfero plastičnosti kot slikovitosti. Prav ta plastični učinek daje Markeževim slikam kompozicijsko trdnost in uravnoveženost, ki kljub majhnim meram vlivata slikam občutek določene monumentalnosti. Te majhne stvaritve bi namreč brez velikega truda lahko kaj hitro prerasle v velike kompozicije. To pa ne spada v program, ki bi ga bil Tine Markež voljan realizirati, ostaja skromen in prepričan smo, ob tem tudi zadovoljen in srečen.«

Pa vendarle, Tine Markež je prav v zadnjem času ustvaril nekaj večjih kompozicij, kajti, kakor je ugotovil dr. Cene Avguštin, v svojih brezštevilnih majhnih stvaritvah ima imenitne predloge, ki lahko prerastejo v večje kompozicije. Zadnji likovni nastopi Tineta Markeža to tudi dokazujejo. Lahko si le želimo, da bi imel pri svoji likovni ustvarjalnosti in marljivosti veliko posnemalcev.

Prešernov dan na Glasbeni šoli Jesenice

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je bila v četrtek, 8. februarja, ob 15. uri v prostorih Glasbene šole Jesenice proslava Prešernovega dneva s koncertnim in recitatorskim programom, ki so ga izvedli učenci in učitelji Glasbene šole Jesenice. Kot gost je v programu sodeloval tudi pesnik profesor Valentin Cundrič.

Za uvod je kvartet rogov (Janez Lukan, Peter Ramuš, Romana Smagin in Aleš Hohnjec) izvedel Prešernovo Zdravljico v glasbeni priredbi Stanka Premrla. Zdravljico je ponovil v recitatorski obliki še učitelj glasbene šole Franci Richtersič.

Ob glasbeni in recitatorski izvedbi Prešernove Zdravljice smo učenci, učitelji, starši in drugi prisotni obudili spomin na Prešernove pesmi in njegove vizije, ki jih je podaril slovenskemu ljudstvu in človeštvu. Prešernova dediščina je ogromen kulturni zaklad ljudskega uma, neusahljiv vir lepe poezije, ki navdihuje slovensko ljudstvo za nova ustvarjanja vseh vrst umetniške dejavnosti. Tudi na glasbenem področju so skladatelji izkoristili številne misli velikega pesnika in uglasbili veliko njegovih pesmi.

Prešernov dan so na glasbeni šoli izkoristili, da je nekaj učencev že na osmem javnem nastopu v tem šolskem letu pokazalo, kaj so se naučili in kako

uspešno znajo s pomočjo svojih mentorjev organizirati prireditve, ki jih na šoli imenujejo interni nastopi.

Nastopilo je 19 učencev: kvartet rogov (dve skladbi) duet kljunastih flavt - Nika Truhačev in Barbara Oman, solisti: Katja Mulej - klavir, Saška Svetina - klavir, Maja Tavčar - klj. fl., Marko Mulej - trobenta, Edin Ključanin - harmonika, Mojca Pipan - klj. fl., Ana Marolt - violina, Matej Novosel - trobenta, Marko Štefeli - harmonika, Jure Vehar - harmonika, Urban Fele - trobenta, Klemen Berlot - harmonika, Marius Rebek - klavir in profesor Matjaž Šurc - flauta. Profesor Šurc je izvedel Balado za flauto, ki jo je napisal sam. Ostali solisti pa so izvedli skladbe, ki so jih napisali: Vrabec (kvartet rogov), Ulaga, Pvič, Adamič, Russov, Šček, Avsenik, Fakin, Arnič in slovenske narodne.

Pesnik profesor Valentin Cundrič je program zaokrožil s predstavitvijo njegovih štirih pesmi: Gorfove ruševine, Trnvrabček, Trnkraj in Ziljštajn. Pred vsako pesmijo je pojasnjeval vsebine pesmi in pomen nekaterih naslovov. Odgovarjal je tudi na vprašanja učencev, staršev in ostalih o pesnikovi ustvarjalnosti.

Bilo je zelo prijetno glasbeno popoldne. Ob obremenitvah, ki jih imajo učenci pri rednem šolskem pouku, je pravi čudež, kaj vse že zmorejo nekateri učenci glasbene šole v teh dodatnih naporih njihovega glasbenega izobraževanja. Slabi učni pogoji, pomanjkanje prostorov za učilnice, slabi, skoraj neuporabni instrumenti, pomanjkanje ustreznega glasbenega materiala, neusklajeni urniki z drugimi šolami prav gotovo zavirajo boljši uspeh učencev glasbene šole, učiteljem pa povzročajo veliko težav pri urešnjevanju njihovih pedagoških in programskih načrtov. Ta ugotovitev nima nič skupnega s Prešernovim dnevom ima pa s slovenskim kulturnim praznikom. Če se kmalu ne bo našel kakšen »grof Žiga Zois« (ki je pomagal Linhartu), da bi pomagal vsaj delno rešiti naše goreče kulturne probleme, bomo postali kulturni reveži!

Tokrat je program vodil profesor Matjaž Šurc, pripravili pa so ga: Marija Avsenik, Barbara Cefera, Lojze Jeram, Rajka Puškaš - Pejič, Franci Richter, Franjo Ropret in Matjaž Šurc. Za klavirsko spremljavo solistov je skrbela študentka Akademije za glasbo Marta Mesec.

Franjo Ropret

Vaša naša matineja

V nedeljo, 25. februarja, bo ob 10. uri v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah spet za najmlajše vaša naša matineja. Tokrat so najmlajši povabljeni, da pridejo na pustno matinejo. Najlepše maske bodo nagrajene. Otroci, pridite v maskah, čakamo vas v Gledališču!

Ideja za branje

(neobvezni nasveti za obiskovalce jeseniške knjižnice in druge bralce Železarja)

Kakšna bi bila knjiga za današnjo rabo? Nekateri nemara poznajo pravi odgovor na to vprašanje - ali pa le ugrabijo in preskušajo teren? V mislih imam urednika založb. V okviru ene izmed leposlovnih knjižnih zbirk je izšla še ena biografija velikega Vissarionoviča (generalnega grešnega kozla celotnega socializma). Avtor knjige je Finec, piše se Huovinen, naslov pa se glasi **Striček Josip** (ne morda Jože, kar bi zvenelo bolj naravno v slovensčini). Napisano je bolj jedrnatno od večine prejšnjih Stalinovih biografij.

Kako se zanimanje za »čas pretekli« v tem času še stopnjuje, pričajo tudi naslednje knjige. **Vogrsko v ogledalu časa** J. Beltrama nam pripoveduje o enobeju v tej vipavski vasi; v knjigi **Dora** (KL Mittelbau) so zbrani spomini Slovencev, ki so bili internirani v tem nacističnem taborišču; in v zbirki Krt je izšla Zgagova knjižica Grundrisse (od renesanse do krize marksizma). Tako je s to rečjo: nekateri bi radi na marksizem kar tako pozabili, drugi menijo, da bo reč v našem prostoru še nekaj časa aktualna. Krščanstva (ali bolje rečeno kristjanizma, če imamo v mislih določeno ideologijo) se še po dveh tisočletjih ni posrečilo spraviti z dnevnega reda. O tem priča tudi knjiga z druge strani ideološkega spektra, Messorijev **Izziv smrti**. Navajeni smo na marksistično kritiko družbe, Izziv smrti pa je tudi in še

celo radikalna kritika sodobne družbe iz povsem drugačne perspektive. To, da je hedonizem potrošniške družbe tabuiral smrt, se zdi Messoriju (italijanskemu časnikařu in konvertitu, kot piše v uvodu) simptomatično.

Boštjana Zupančiča poznate morda iz ene izmed okroglih miz na TV, kjer je nastopil kot vrhunski pravniški strokovnjak. Na njegovo knjigo esejev na sodobne teme me je opozoril eden izmed bralcev. Če se ta hip ne bom utegnil spoprijeti s to knjigo - naslov pa se glasi **Bitje in hrepene** - si želim, da bi se je lotil kdo drug, ki bo v njej užival nemara še bolj.

II. Še vedno mi roji po glavi tista knjiga za današnjo rabo - prosto po Otonu Zupančiču, ki je govoril o **pesmi**. Na vsem lepem sem dobil v roke roman, ki bi mu lahko pripisali nekaj takega. Nizozemski pisatelj H. Mulisch se v **Atentatu** ukvarja z vojnimi temami: z likvidacijo nekega izdajalca pa s tem, kako so po atentatu padle tudi mnoge nedolžne žrtve. Večji del Mulischevega kratkega romana se dogaja v povojnem času. Junak, ki je edini preživel član družine se srečuje z ljudmi, ki so bili tako ali drugače vpleteni v tragedijo njegove družine - na tej ali na drugi strani. Tudi Nizozemci so imeli nekakšno »partizane« in nekakšno »belo gardo«. Kaj je tu za nas novega? To, da se v bolj odprti družbi že nekaj let po vojni lahko krešejo nasprotna mnenja. Vidimo lahko, kako je, če prihaja do poskusov sprave, kakršno je pri nas predlagala S. Hribar. Ne, ne najdemo se takoj v raju, rane pa se v čistem zraku vendarle bolje celijo.

M.H.

Kulturni praznik v Žirovnici

V četrtek, 8. februarja, so bili kipi v aleji pred osnovno šolo v Žirovnici okrašeni z rdečimi nageljni, v šoli ta dan ni bilo pouka; bil je kulturni praznik.

Prvo uro dela so v šoli namenili razgovoru o kulturi, predvsem o Linhartu in gledališču, pa tudi o krajevnih kulturnih dediščinah. V nadaljevanju smo gledali priredbo igrice po Linhartu z naslovom »Domača naloga Županove Mice«. Tovarišica Jakobina Bračič iz Radovljice je igrice priredila in režirala. Učenci so svoje sovrstnike iz šole Radovljica z zanimanjem spremljali in so na nekoliko spremenjen način doživljali Micko in Matička.

Ob kulturnem prazniku v šoli tudi zaključujemo akcijo za Finžgarjevo bralno značko za učence od 3. do 8. razreda. To šolsko leto se je vključilo v tekmovalno 84 % ali 262 učencev. Na slovesni prireditvi je bil gost književnik Tone Pavček.

V krajevni skupnosti je bilo za kulturni praznik veliko obiskovalcev spominskih hiš oziroma Poti kulturne dediščine.

V Prešernovi rojstni hiši je bil ob 18. uri recital Prešernovih pesmi, ki jih je izvajala skupina gledaliških igralcev iz Ljubljane.

V dvorani kulturnega doma na Breznici je bil na praznični večer koncert slovenskih narodnih in umetniških pesmi, ki so ga pripravili mešani pevski zbor in moški vokalni oktet domače Svobode in gostujoči moški zbor Beguščica iz Begunj. Poslušalci, ki so napolnili dvorano in nastopajočim navdušeno ploskali, so potrdili potrebnost podobnih prireditev in spoštovanje kulturnega praznika.

V soboto, 10. februarja, je bila v Prešernovi rojstni hiši ponovno manjša slovesnost, ko smo pričakali tekače iz Kranja, ki so tako že sedmo leto s tekom iz Kranja do Vrbe počastili kulturni praznik.

V kulturnem programu ob sprejemu je sodeloval oktet domače Svobode in recitatorji.

Oktet Svoboda DPD France Prešeren iz Žirovnice je v nedeljo, 11. februarja, že peto leto sodeloval na

proslavi kulturnega praznika v Slini pri Vačah, kjer je postavljeno obeležje GEOS - geometrično središče Slovenije. Odbor projekta Vače 81 se je zadal, da bo vsako leto ob tem obeležju priredil slovesnost za kulturni praznik. Letošnji slavnostni govornik je bil Matej Bor. Poleg okteta sta v programu nastopila še domači zbor Lipa iz Vač in dramski igralec Uroš Maček.

Program so nadaljevali še na gradu Bogenšperk, kjer so odkrili spominsko ploščo J. V. Valvasorju ob 300-letnici Slave Vojvodine Kranjske in razstavo reliefov v lesu Draga Koširja, ki je izbral motive iz te knjige.

Zaključek programa je bil v grajski knjižnici, kjer je bil razgovor z Matejem Borom o kulturni in slovenski zgodovini. Ob tem je ponovno sodeloval oktet s petimi pesmimi.

Kljub slabemu vremenu se je na teh prireditvah zbralo okoli 150 ljubiteljev slovenske kulture, ki so pozorno spremljali vse programe.

M.J.

Kje ste statisti?

TV Ljubljana, uredništvo igranega programa snema od 26.2. do 26.3.1990 na Jesenicah nov TV film »Operacija Cartier« avtorja Miha Mazzinija in v režiji Mirana Zupančiča. Za potrebe snemanja potrebujemo večje število statistov. Vsi, ki bi želeli sodelovati v tem filmu naj pri vratarju glavne pisarne puste svoj naslov s telefonsko številko (lahko tudi interna železarne), da jih bo organizator filma pravočasno obvestil o datumu in uri snemanja.

TV Ljubljana
Uredništvo igranega programa

Namišljeni zdravnik na javorniškem odru

Člani dramskega odseka Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela svojega zvestega občinstva spet niso razočarali, ko so minulo soboto in nedeljo v delavskem domu na Javorniku uprizorili komedijo Hansa Weigla **Namišljeni zdravnik**. Tudi tokrat so dokazali, da znajo s svojo prepričljivostjo dobro zabavati dvorano, v kateri je bilo oba večera precej gledalcev.

Komedija Namišljeni zdravnik se norčuje iz psihiatrov in psihoanalize, pripoveduje pa o bogati meščanski družini, ki jo obišče agent ameriške zavarovalnice. Pride do pomote, zamenjajo ga za psihiatra, ki naj bi jim ozdravil sina. »Psihiater«, zavarovalniški agent, se presenetljivo hitro vključi v igrano mimogrede ozdravi kar vso družino, nazadnje pa celo pričakovane specialista.

V igri nastopajo Franci Tušar kot zavarovalniški agent in domnevni zdravnik, Matjaž Peskar, družinski mož in oče, Branka Doberšek kot žena in mati, Rosvita Lipičar kot hčerka, Miran Ozebek kot Frank in pacient, Alenka Nikolavčič kot hišna Mimi in Hinko Lužnik kot pravi zdravnik. Duhovito komedijo je režiral Janez Kežar, sceno pa sta postavila Janez Kofol in Marjan Sodja.

Vsi igralci so se odlično vživeli v svoje vloge, tako da sta prišli do izraza vsa humoristična poanta in duhovitost komedije. Vsekakor pohvalno za javorniški oder, ki z današnjo dramsko sekcijo in režiserjem Janezom Kežarjem že nekaj let nadvse uspešno opravlja svoje kulturno poslanstvo. Polne dvorane hvaležnih gledalcev pa so domačim amaterskim igralcem največja in nesporna pohvala, ploskanje z dvoranskih sedev pa spodbuda za naprej.

D.S.

Koncert na Breznici

V petek, 23. februarja, ob 19. uri bo v dvorani na Breznici nastopil Akademski mešani pevski zbor iz Kranja s celovečernim koncertom.

Vljudno vabljeni vsi ljubitelji zborovskega petja.

Pikova dama ali turizem po jeseniško

Pred časom. V restavraciji Pikova dama na Plavžu so bili trije gostje. Eden od njih, bil je prehlajen, naročil čaj.

»Ga ne kuhamo«, je bil odgovor. Komentar pač ni potreben, razlogov, zakaj gre jeseniškemu gostinstvu tako za nohte, pa tudi ni potrebno iskati.

**Pustna
maškarada**

DPM in vrtec Blejska Dobrava vabita vse otroke, majhne, debele, suhe, visoke... na pustno maškarado, ki bo v torek, 27. februarja, ob 16. uri v dvorani osnovne šole.
Najbolj izvirne maske bodo nagrajene. Nagrajena bo tudi najbolj debela laž.
Pridite v maskah!

Končno spet pustna zabava v »fizikulturnem domu« na Jesenicah

Društvo za telesno vzgojo in rekreacijo Partizan Jesenice vabi na pustni ples, ki bo v soboto, 24. februarja, s pričetkom ob 20. uri v telovadnici društva.
Vstopnina je 25,00 din, originalne maske pa imajo prost vstop. Rezervacije sprejemamo od 12. februarja dalje, vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 18. ure v društveni sobi. Na pustnem plesu bodo žrebane vstopnice, organiziran pa bo tudi srečelov. Igral bo ansambel Vitanc.

Vabljeni!

Društvo za telesno vzgojo in rekreacijo PARTIZAN JESENICE
in
Občinska zveza prijateljev mladine Jesenice
VABITA

na otroško maškarado v soboto, 24. februarja, ob 15.30 v telovadnici društva Partizan Jesenice in na pustni karneval za vse občane Jesenic v torek, 27. februarja, ob 15.30 na Čufarjevem trgu.

Vabljeni vse maske, velike in majhne, predvsem pa originalne. Najboljše maske prejmejo tudi nagrade.

VABLJENI!

Vesela otroška pustna maškarada na Hrušici

Velikokrat lahko slišimo različne očitke, da posamezne organizacije in društva ne znajo poskrbeti za razvedrilo mladih. Pri DPD Svoboda Ivan Krivec na Hrušici so se odločili, da prav mladim ponudijo možnost najrazličnejšega razvedrila, s tem pa upajo, da jih bodo pritegnili tudi k resnejšemu delu.

Verjetno je prav Pust tista priložnost za sproščeno zabavo in veselje. Skupina pod vodstvom Stanke Razinger pripravila v nedeljo, 25. februarja, ob 15. uri v dvorani doma DPD Svoboda veselo otroško pustno maškarado.

Vabijo najmlajše in tudi učence tja do 15 let starosti. Predvsem je željeno, da pridejo v maskah, da bo bolj šaljivo pa tudi zanimivo. Maske bodo imele prost vstop, ostali pa bodo prispevali nekaj skromnih konvertibilnih dinarjev.

Poleg glasbe in plesa bo za zabavo skrbel Pavliha, nastopil pa bo tudi čarovnik. K veseli pustni zabavi sodijo še krofi in druge dobrote. Tudi tega ne bo manjkalo.

Povabilo na veselo otroško pustno maškarado na Hrušici zares velja vsem mladim.

J.R.

Zaključek Srednjeevropskega pokala

V nedeljo, 18. februarja, se je v Latzfonsu v Italiji končalo letošnje tekmovanje za Srednjeevropski pokal v sankanju na naravnih progah. Tekmovanje že tretje leto organiziramo štirje sankarski klubi iz štirih držav in sicer: Garmisch-Partenkirchen-ZR Nemčija, Feld am See - Avstrija, Vols am Schlern - Italija in Sak Jesenice - Jugoslavija. Točkovanje rezultatov tekmovalcev je po vzorcu Svetovnega pokala v smučanju saj je končni cilj ustanovitelj tekmovanja, da bi le-ta prerasel v Svetovni pokal tudi v sankanju.

Zaključek letošnjega tekmovanja je pripravil sankarski klub Vols am Schlern, ki je zaradi pomanjkanja snega tekmovanje prestavil na višje ležečo progno v Latzfons s štartom na nadmorski višini 1690 metrov. Tekmovalna proga je bila izredno dobro pripravljena in težavna.

Prvi dan treniranja se je za nas končal precej žalostno. Tekmovalec Janko Meglič si je ob trku v zaščitno ograjo poškodoval gleženj. Tako je bilo konec upov na njegovo dobro uvrstitev predvsem pa na odlične rezultate v dvosedi z bratom Marjanom. Kljub temu izpadu smo z doseženimi rezultati zadovoljni.

Tekmovalci sankarskega kluba Jesenice so dosegli naslednje rezultate:
St.pionirji - Bogdan Vilman 9. mesto, mladinci - Sebastjan Vilman 35. mesto, Matej Šebjanič 36. mesto, člani - Marjan Meglič 23. mesto in st. člani - Vinko Lavtizar 4. mesto.

Z dobrimi uvrstitvami na vseh štirih tekmovanjih so jugoslovanski tekmovalci v skupnem točkovanju osvojili naslednje kolajne:

v kategoriji pionirke Jasna Kolar (Sak Idrija) 2. mesto, pionirji Grega Špendov (TVD Tržič) 2.mesto, pionirji Bogdan Vil-

man (Sak Jesenice) 3. mesto, dvosed Meglič-Meglič (Sak Jesenice) 2. mesto in ekipno Jugoslavija 3. mesto.

Ostali tekmovalci Sak Jesenice so dosegli naslednje uvrstitve:
V kategoriji pionirji Mirko Klinar 9. mesto, Grega Lavtizar 18. mesto, Tadej Meglič 24. mesto, Goran Meglič 34. mesto.

Mladinci: Damjan Tramte 15. mesto, Matej Šebjanič 21. mesto, Sebastjan Vilman 32. mesto.

Člani: Janko Meglič 6. mesto, Marjan Meglič 22. mesto.

Zahvale

Osnovni organizaciji sindikata ETN se za denarno pomoč, ki sem jo prejela v času mojega bolovanja, najlepše zahvaljujem.

Marina Jensterle

Vse prijatelje v Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela lepo pozdravljam in se jim zahvaljujem za pozornost ob mojem jubileju.

Matko Fon

Sodelavkam in sodelavcem Strojnih delavnic se zahvaljujem za darilo ob življenjskem jubileju.

Franci Grah

Dežurni trgovini

V soboto, 24. februarja, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:
- ROŽCA 11 Čufar, Jesenice, Titova 79, in
- DELIKATESA Kašta 1, Jesenice, Benedičičeva 2.

Dežurna lekarna

V februarju je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavnini salon Dolik Jesenice

Od 24. februarja do 14. marca je v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice na ogled razstava vezennih rož z naslovom Šopki rož za osmi marec, ki so jih izdelale članice odseka za ročna dela. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Društvo mejnih ved Jesenice

vabi na predavanje o Atlantidi
v torek, 27. februarja, ob 18. uri v predavalnici Gasilskega doma Železarne.

Jeseničani, zdaj imate priložnost zvedeti nekaj več o izginuli civilizaciji, ki je bila še davno pred egipčansko in asirsko.

Predaval bo izvedenec za Atlantido, evropsko priznan strokovnjak Aristid Havliček iz Ljubljane.

Za člane društva je vstop prost!

Za goste le 30 din!
Vabljeni!

DMVJ

Veselo pustovanje!

Društvo upokojencev Jesenice, Pod gozdom 13, bo tudi letos za svoje članice in člane pripravilo veselo pustovanje. Ples bo že v soboto, 24. februarja, in v torek, 27. februarja, vsakokrat ob 17. uri. Izvršni odbor društva vabi vse člane, da pridejo na pustovanje. Za ples bo igral duo Tražnik. Maske dobrodošle, najboljše maske bodo nagrajene.
Dobrodošli v naših klubskih prostorih.

IO DU Jesenice

Namizni tenis

Na prvenstvu Gorenjske za mlajše pionirje dominirali Jeseničani

Od štirih naslovov prvaka Gorenjske med mlajšimi pionirji in pionirkami so jeseniški igralci in igralki osvojili kar tri prva mesta, dva s pionirkami in enega s pionirji, drugi pa je odšel v Kranj. Koliko so na tem tekmovanju dominirali jeseniški igralci in igralki se vidi iz tega, da je bilo v igrah posamezno med osmimi polfinalisti kar sedem igralcev z Jesenic, od tega štiri pionirke in trije pionirji. To dokazuje tudi, da se na Jesenicah daje veliko pozornosti in dosti truda na vzgojo najmlajših. Med te spadajo tisti, ki so bili rojeni po 1. juliju 1977.

Nastopilo je 22 mlajših pionirjev in 22 mlajših pionirk iz Kranja, Skofje Loke, Kriz in Jesenic. Igrali pa so posamezno in v dvojicah.

Med mlajšimi pionirkami je bila najboljša Maša Siadič, ki je v finalu premagala Medejo Košir, sledijo pa Monika Geršak in Martina Lipicer, ki si delita tretje do četrto mesto. Zmagovalec pri pionirjih je bil Robida iz Kranja, na drugem mestu pa Luka Klemenc, kateremu sledita Miha Oblak in Tomaž Morič. Najboljša dvojica pionirk je bila dvojica Siadič-Geršak pred dvojico Košir-Lipicer, vse z Jesenic. Luka Klemenc in Dejan Kocijančič sta osvojila naslov prvaka v skupini pionirskih dvojic. V finalu sta premagala kranjski par Robida-Matek.

Najboljši s tega tekmovanja bodo nastopili na letos prvič izvedenem prvenstvu Slovenije za mlajše pionirje v Ljubljani.

Š.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

23. februarja, II. del. amer. barv. filma JEZUS IZ NAZARETA ob 17.30 in 20. uri.

24. februarja, II. del. amer. barv. filma JEZUS IZ NAZARETA ob 16.30 in 19. uri. Ob 21.30 premiera amer. pust. filma LICENCA ZA UBIJANJE (JAMES BOND 007) (cena vstopnic 15,00 din).

25. februarja, amer. pust. film LICENCA ZA UBIJANJE (JAMES BOND 007) ob 16.45 in 19. uri ter 21.15. Cena vstopnic 15,00 din.

26. februarja, amer. pust. film LICENCA ZA UBIJANJE (JAMES BOND 007) ob 17.45 in 20. uri.

27. februarja, ni kinopredstav!

28. februarja, hongkon. fant. pust. film LEGENDA O ZLATEM BISERU ob 18. uri. Ob 20. uri FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. barv. komedija ZAPOSLENO DEKLE (14,00 din).

1. marca, ital. komedija SUPER LE-POTEC ob 18. uri. Ob 20. uri amer. trda erotika EROTIČNA IGRA. Mladini do 18. leta ne dovolimo ogleda filma!

KINO DOVJE

23. februarja, I. del. amer. barv. filma JEZUS IZ NAZARETA ob 19. uri.

25. februarja, amer. barv. komedija BOLNIČARJI NA KOLESIH ob 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

23. februarja, amer. akcij. film RAMBO III. ob 18. uri.

radio triglav jesenice

PROGRAM RADIA TRIGLAV V ČASU
OD 23. FEBRUARJA DO 1. MARCA 1990

Petek, 23. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 15.00 - Naša akcija - iščemo najnižje cene, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Kamen spotike, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.40 - Povabljeni ste, 18.59 - zaključek programa.

Sobota, 24. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - Sobotna povabila - vmes ob 14.30 Domače novice, 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 - obvestila, 16.30 - Domače novice, 16.45 - Moja je lepša kot tvoja - zabavno glasbena oddaja, 17.45 - obvestila, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 19.59 - zaključek programa.

Nedelja, 25. februar:

10.00 - Povabila in obvestila, 10.30 - Slovenci v svetu, 12.00 - Nedeljsko popoldne, čestitke poslušalcev in EP, vmes ob 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj.

Ponedeljek, 26. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 16.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa

slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Minute za resno glasbo, 18.59 - zaključek programa.

Torek, 27. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 - obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Zanimivosti iz zabavne glasbe, 18.59 - zaključek programa.

Sreda, 28. februar:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Zanimivosti iz narodnozabavne glasbe, 18.59 - zaključek programa.

Četrtek, 1. marec:

14.00 - pričetek programa, 14.10 - pregled dogodkov in povabila, 14.30 - Domače novice, 15.00 - Rekli so, 15.30 - Dogodki in odmevi, prenos skupnega programa slovenskih radijskih postaj, 16.00 - obvestila, 16.30 - Domače novice, 17.00 - Tema dneva, 18.00 - čestitke poslušalcev in EP, 18.30 - Vedno zelene melodije, 18.59 - zaključek programa.

Filmsko gledališče

I. cikel filmskega gledališča v kinu Železar Jesenice vsako sredo od 28. februarja do 25. aprila ob 20. uri:

Zaposleno dekle, amer. komedija

Režija: Mike Nichols, igrajo: Harrison Ford, Melanie Griffith, Si-gourney Weaver.

Bestseller, amer. krim. film

Režija: John Flynn, igrajo: James Woods, Brian Dennehy

Kuduz, jug. drama

Režija: Ademir Kenović, igrajo: Slobodan Čustić, Snežana Bogdanović, Mustafa Nadarević

Umri pokončno, amer. akcij. film

Režija: John McTiernan, igrajo: Bruce Willis, Aleksander Godunov, Adam Rickman

Nevarna razmerja, amer. kostumska melodrama

Režija: Stephen Frears, igrajo: Glenn Close, John Malkovich, Michelle Pfeiffer

Društvo mrtvih pesnikov, amer. drama

Režija: Peter Weir, igrajo: Robin Williams, Robert Sean Leonard

Krvavo preprosto, amer. thriller

Režija: Joel Cohen, igrajo: John Getz, Frances McDormand, Dan Hedaya

Utapljanje po številkah, angl. črna komedija

Režija: Peter Greenway, igrajo: Bernard Hill, Joan Plowright, Juliet Stevenson

Film presenečenja

(ena od svetovnih uspešnic)

Abonmajske vstopnice po 110,00 din lahko kupite pri blagajni kinna. Priporočamo se in vam želimo veliko filmskih užitkov!

Kino Kranj

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela

Društvo upokojencev Javornik-Koroška Bela predstavlja program prireditve za konec meseca februarja in mesec marec.

Tudi letos bomo organizirali pustno rajanje; začeli bomo v nedeljo, 25. februarja, ob 16. uri, nadaljevali pa na pustni torek, tudi ob 16. uri. Vabimo pustne maske, najboljše bomo nagradili.

Vabimo člane in članice društva, da sodelujete in se poveseelite.

Obveščamo tudi, da bomo v soboto, 10. marca, ob 16. uri organizirali proslavo s pogostitvijo ob 8. marcu.

Sodelovali bodo moški pevski zbor, ženski pevski zbor, folklorna skupina in krožek ročnih del, ki nam bo predstavil svoje kulinarične dosežke, ki jih boste lahko tudi pokusili.

V marcu bomo imeli tudi letno delovno konferenco Društva upokojencev; na njej bomo poleg poročil o delu društva v letu 1989 izvedli tudi nekaj kadrovskih sprememb in dopolnil za nadaljnje nemoteno delo društva.

Obenem se članstvu zahvaljujemo za privrženost društvu, saj bo svojo obveznost za leto 1990 do konca februarja poravnalo že okoli 800 članov, ostalih 250 pa naj bi to storilo v marcu.

Obiskujte naš dom, proslave, prireditve in zabave; to je del naše-ga vsakdana za boljše počutje nas upokojencev.

Odbor DU

Hokejske novice

V trenutku, ko nastajajo te vrstice še ni znan drugi finalist letošnjega državnega prvenstva. Medveščak-Gortan je v treh tekmah ugnal beograjski Partizan, železariji in Olimpiji pa bodo finalista odločili v peti tekmi. V petkovi, četrti tekmi v Ljubljani so zmagali domači, ki so uspeli od številnih priložnosti trikrat zadeti mrežo Jeseničanov. Na drugi strani pa so fantje v rdečih majicah igrali nečinkovito, čeprav moramo priznati, da je domači vratar Bolta s svojimi odličnimi obrambami rešil Olimpijo. Vsekakor pa so gledalci v nabito polni tivolski dvorani videli izredno borbenost igralcev obeh ekip, žal pa tudi slabo sojenje sodnika Šumenkoviča, ki je v zadnji tretjini tekme oškodoval jeseniško moštvo (nepravilno izključil Tišlerja, razveljavil pravilno dosežen zadetek, sicer po napaki linijskega sodnika, ki je piskal zato, ker so na njega zavpili rezervni igralci Olimpije).

Po tekmi so v taboru Jesenic povsem trezno razmišljali o porazu, v analizah so fantje skupaj s trenerjem iskali vzrok za poraz predvsem v svoji igri. To pa je tudi edini pravilni pristop.

Ce se je petkov večer končal s porazom, pa so ob koncu tedna navdušile mlajše ekipe. Najprej so mlajši pionirji Jesenic v Ljubljani v prvi finalni tekmi malce nepričakovano premagali vrstnike Olimpije s 3:2 in tako v finalnih dvobojih (igrajo na dve zmagi) povedli z 1:0. Povratna tekma za naslov republiških prva-

kov v tej kategoriji bo v nedeljo na Jesenicah.

Starejši pionirji Jesenic pa so se pridružili mladincem in z zmago nad vrstniki Olimpije že dva kola pred koncem osvojili naslov republiških prvakov. Do konca sezone je njihov cilj sedaj še osvojitve naslova državnih prvakov.

V državnem prvenstvu mladincev so Jeseničani visoko premagali Partizana iz Beograda. Več kot 500 gledalcev je pozdravilo tretjo zmago te ekipe v državnem prvenstvu. Igra, ki so jo prikazali mladinci Jesenic pa navdušuje vse ljubitelje hokeja.

Rezultati:

Olimpija:Jesenice (4. tekma polfinala DP)
3:1(1:0,1:0,1:1)

Program tekem

V soboto, 24. februarja, ob 18. uri:

Jesenice : Bled (R. P. st. pionirji)

V nedeljo, 25. februarja, ob 17. uri:

2. finalna tekma R. P. ml. pionirjev

Jesenice : Olimpija

Strelec za Jesenice je bil Kozar.

Jesenice:Partizan (DP mladinci)

9:1(2:0,6:1,1:0)

Strelci: Omerzel 2, Varl 2, Jan 2, Bešlagić, Smolej, Pretnar.

Jesenice:Olimpija (RP st. pionirji)

9:3(5:0,2:2,2:1)

Strelci: Škofic 2, Jan 2, Poljanšek 2, Klinar, Mahkovic, Vukelj.

Olimpija:Jesenice (RP ml. pionirji - finale)

2:3(1:2,1:0,0:1)

Strelci: Divjak, Sotlar, Bergant.

Silvija Černe zmagala na lovoriki Topolino

Na neuradnem svetovnem prvenstvu Topolino za pionirje so iz naše občine nastopili trije tekmovalci: Silvija Černe SK Jesenice, Jure Keršman SK Blejska Dobrava in Žiga Židan SK Kranjska Gora.

Silviji Černe je na tem velikem tekmovalnem uspehu veliki podvig z zmago v slalomu (do sedaj sta iz naše občine na tem tekmovalnem zmagala Sašo Robič in Janez Slivnik), v veleslalomu pa je osvojila tretje mesto in s tem bronasto kolajno.

Velik uspeh je dosegel Jure Keršman, ki je v slalomu dosegel drugo mesto in srebrno kolajno, Žiga Židan pa je bil v isti disciplini na nevhvaležnem četrtem mestu.

Rezultati kažejo, da v naši dolini raste mlad obetaven rod alpskih smučarjev. Z vestnim delom tekmovalcev in trenerjev ter ob večji finančni podpori cele občine lahko pričakujemo tudi dobre ali celo vrhunske rezultate v prihodnosti.

Rezultati:
Slalom mlajše pionirke: 1. Silvija Černe Jesenice

Veleslalom mlajše pionirke: 3. Silvija Černe Jesenice

Slalom starejši pionirji: 2. Jure Keršman Blejska Dobrava in 4. Žiga Židan Kranjska Gora

Veleslalom starejši pionirji: 9. Žiga Ži-

dan Kranjska Gora in 11. Jure Keršman Blejska Dobrava.

J.

Silvija Černe (foto: M. Kolenik)

Republiško prvenstvo mladih drsalcev

Prejšnji teden je bilo v dvorani Tivoli republiško prvenstvo v umetnostnem drsanju, na katerem so sodelovali drsalci štirih slovenskih klubov, med njimi tudi predstavniki DK Jesenice.

Mladi jeseniški drsalci so se dobro držali, še posebej, ker je bilo za nekaj drsalcev to prvo republiško prvenstvo in da so vsi še zelo mladi. Tako je največ naših drsalcev nastopilo v kategoriji najmlajših, to je pionirjev C skupine, in ravno ti so največji potencial kluba. To najbolj velja za Alenka Zidar (7 let), ki nas je po obveznem programu razveselila z več kot odličnim 4. mestom, kar je bilo med sedemindvajsetimi nastopajočimi v tej skupini več kot je kdorkoli pričakoval. V prostem programu je drsala nekoliko slabše, tako da je bila na koncu na 12. mestu, kar je še vedno dobra uvrstitev.

Zato pa so bile v prostem programu boljše ostale, Alenka Mrak (8 let), ki ji je bilo to prvo republiško prvenstvo, a je bila kljub temu v prostem programu med najboljšimi in je zasedla odlično 8. mesto. Takoj za njo se je uvrstila Tanja Sotlar (7 let), na katero moramo biti prav pozorni, saj veliko obeta. Prosti program sta dobro izvedli tudi Polona Brelj (8 let) in Marjetka Kozelj (8 let). Prvo odlikuje predvsem eleganca, drugo pa zelo lepi, visoki in čisti skoki.

V skupini najmlajših sta nastopili še dve obetavni predstavnici DK Jesenice. Zelo je presenetila najmlajša udeleženka Katjuša Radinovič (6 let), ki je v tem letu neverjetno napredovala in počela na tekmovalju s svojo Lambado veliko aplanavo. S 16. mestom je opozorila nase tudi stroge sodnike. Prav tako velja pohvaliti Evo Pirihi, ki si je po komaj nekaj dneh treniranja (zaradi bolezni) priborila solidno 21. mesto.

Zelo lepo presenečenje je v konkurenci pionirjev pripravil Luka Luštek (9 let), ki je v tej sezoni pod vodstvom trenerke Mojce Kurboš zelo napredoval in si na tekmovalju pridrsal bronasto kolajno.

Ce so nas najmlajši razveseljevali z vsakim programom posebej, pa to ne velja za starejše. Čestitke si zaslužijo edino Tina Berlot (12 let), ki si je v konkurenci pionirk skupine A priborila 6. mesto in s

tem mesto v reprezentanci Slovenije za nastop na državnem prvenstvu, čeprav je bila po obveznem programu še mesto višje. Najbolj razveseljivo pri Berlotovi je, da bolje skače in je pridobilja precej samozavesti, ki je v športu, kakršno je umetnostno drsanje, vsekakor potrebna. V isti skupini je nastopila tudi Melita Čelensnik (10 let), ki zna oddrsati svoj program precej bolje. Na koncu je zasedla 8. mesto.

V konkurenci mladincev smo imeli dva predstavnika. Med mladinkami je Stanka Podlesnik zasedla 5. mesto in za-

služi čestitke predvsem za svojo eleganco in izraznost, a v skoke bo morala vložiti še precej truda. Primož Čelensnik je zasedel 3. mesto in bo prav tako moral vložiti še več truda v izboljšanje skokov in pridobitev hitrosti.

Še nekaj, kar nas je posebej razveselilo. Po dolgoletnem premoru smo bili na tem prvenstvu zastopani tudi med sodniki. Katarina Vidali, nekdanja uspešna članica kluba, je odlično prestala svoj sodniški krst in upamo, da se bomo z njo srečevali tudi na prihodnjih tekmovaljih.

Kegljači na ledu nadaljujejo s tekmovanji

Kegljanje na ledu je verjetno šport, ki je že vsa leta pri nas precej zapostavljen. Pa vendar vneti zanesenjaki kljub temu skušajo izpeljati zastavljene načrte in uresničiti plane. Na republiškem ekipnem prvenstvu so bile najboljše jeseniške ekipe. Zmagala je Hladna valjarna pred prvo ekipo Jesenic in Gradincem.

Na prvenstvu posameznikov v bližnjem in zbijanju so bili pri članih in mladincih najboljši Jeseničani. Pri članih je zmagal Rudi Šapek pred Sandijem Lužnikom in Miranom Lindičem. Pri mladincih pa je bil najboljši Rudi Šapek ml., 2. je bil Željko Ristič, 3. pa Ervin Begič.

Na Bledu so organizirali 3. memorial Ulčar, ki je štel tudi za prehodni pokal Bleda. Nastopilo je 13 ekip iz ZRN, Avstrije in domače ekipe iz Žirovnice, Bleda in Jesenic. Zmagala je prva ekipa Jesenic pred Hladno valjarno, tretja pa je bila ekipa Seidendorf iz ZRN.

Člani jeseniškega kluba pa vsako leto organizirajo tudi klubsko prvenstvo. Po sedmih kolih sedaj vodi Vatrostalna pred Gradincem in Hladno valjarno.

J.R.

Regijsko tekmovanje z zračno puško

Strelniška družina Triglav Javornik je 17. februarja pod pokroviteljstvom ODZS Jesenice uspešno izvedla regijsko tekmovanje z zračno puško za pionirje in pionirke. Nastopilo je 8 pionirskih ekip in 6 posameznikov ter 3 ekipe pionirk in 4 posameznice. Skupno je bilo 43 nastopajočih.

Zelo dober uspeh so dosegli pionirji SD Janez Mrak Mojstrana, saj so bili ekipno samo za 1 krog za zmagovalno ekipo iz Kranja. Posamično pa je odličen rezultat s 178 krogi od 200 možnih dosegel Robi Makuc in zavzel prvo mesto.

Rezultati:

Ekipno - pionirji: 1. SD »Kranj« Kranj, 2. SD »Janez Mrak« Mojstrana, 3. SD »Partizan Julek« Radovljica.

Pionirji - posamezniki: 1. Robi Makuc - SD Janez Mrak Mojstrana, 2. Žiga Sitar - SD Partizan Julek Radovljica in 3. Peter Jenko - SD Kopačevina Škofja Loka.

Pionirke - ekipno: 1. SD Partizan Julek Radovljica, 2. SD Stane Žagar Podnart in 3. SD Kopačevina Škofja Loka.

Pionirke - posamezniki: 1. Barbara Solar - SD Partizan Julek Radovljica, 2. Helena Malovrh - SD Franc Mrak Predoslje in 3. Svetlana Mitrič - Partizan Julek Radovljica.

JK

Košarka - ženske:

Jesenice:Šentvid 63:44(31:26)

Jesenice: Sokolova, Karlin, Pribak, Felc 11, Zorman 4, Gričar 4, Dizdarevič, Krznarič 13, Kero, Trojar 10, Halilagić 21. Ekipa Šentvida je prva, ki se je morala soočiti z močjo in perspektivo pomlajših jeseniških »članov«.

S to tekmo je jeseniška ekipa prekinila serijo porazov, ki so jo pripeljali do boja za obstanek v ligi, ta pa je posledica zadovoljstva z uspehi članic v zadnjem desetletju. Resnejši pristop k strokovnemu delu z mlajšimi kategorijami je bil očitno prepozno aktiviran, saj nihče ni pričakoval celotnega razpada ekipe v eni sezoni.

Za jeseniško ekipo so tako na zadnji tekmi poleg članice Krznaričeve in Felčeve, ki igra z dvojno licenco, igralce tri kadetinke in šest pionirk iz sedmega in osmega razreda osnovne šole.

Prikazana igra tako sestavljene ekipe je presenetila vse prisotne, kljub napakam v igri kar je za tako mlade igralke v članski konkurenci povsem razumljivo.

S prikazano igro in rezultatom se je potrdila za pravilno odločitev klubskih trenerjev, da vztrajajo na disciplini in formiranju perspektivne ekipe iz igralic, ki so pripravljene trenirati 5 do 6 krat na teden. Prvi individualni rezultati takšnega pristopa trenerjev in igralic so v tem, da so tri »starejše« igralke: Trojarjeva, Halilagićeva in Zormanova, uvrščene v republiško reprezentanco kadetink oziroma mladink. Prav te igralke pa tvorijo

steber nove generacije deklet starih od 13 do 17 let, ki bi morale v sezoni 92/93 ponovno poseči v boj za vrh slovenske lige.

Na tekmi s Šentvidom so igralke dokazale, da so kos tudi psihičnim obremenitvam, saj je le zmaga še ohranjala upanje na obstanek v ligi.

Peterka z izkušenima branilkama, Felčeva in Krznaričeva, ter tremi visokimi igralkami pod košem je od prve minu-

te izkoristila premoč na vseh igralnih mestih. Z odlično obrambo (gostje so dosegle le 44 košev) so povsem onemogočile dosti izkušnejše gostje, obe branilki pa sta s hitrim prenosom žoge zagotovile uspešne protinapade, kar je bilo odločilno za zmago.

V naslednjem kolu Jeseničanke gostujejo v Ljubljani pri ekipi Slovana.

T.Č.

Jesenice:Javor Postojna 89:85

V 13. kolu OBČ lige sta se na Jesenicah pomerili prvo in drugo uvrščeni ekipi. Tekma je bila za Jeseničanke pomembna predvsem zato, ker rezultat šteje tudi za kvalifikacijo za drugo slovensko ligo.

Začetek tekme je bil izredno izenačen, saj sta se ekipi do sredine prvega polčasa menjavali v vodstvu. Nato pa so Jeseničani z dobro obrambo in hitrimi protinapadi prišli do vodstva enajstih točk. S pametno igro so obdržali prednost do konca prvega polčasa, ko je bil rezultat 53:42.

Ob začetku drugega polčasa so domači še povečali prednost, nato pa je prišlo do preobrata, ko so domači v petih minutah dosegli le dve točki, gosti pa so s trojkami

izid najprej izenačili, v trinajsti minuti pa tudi prvič povedli. Nato je bil izid vsekoli izenačen. Jeseničani so prišli do vodstva šele štirideset sekund pred koncem, ko je Samar zadel oba prosta meta. Domači so si nato priborili še žogo in dosegli še en koš.

Mislili, da s tako igro, kot so jo prikazali na tej tekmi, Jeseničani lahko računajo na uvrstitev v II. slovensko ligo; manjka nam samo še nekaj gledalcev, ki bodo fante bodrili v odločilnih trenutkih.

Igrali so: Bešić 12, Kristan, Peternel 9, Samar 32, Pesjak, Softić 5, Vauhnik 9, Klarič, Henić 13, Košir 8, Valentar in Domčevšek.

Zubo

Odbojka

Bohinj:Jesenice 1:3

V 13. kolu II. SOL (zahod) za ženske je ekipa Jesenic gostovala v Bohinjski Bistrici in odigrala tekmo z OK Bohinj. Velika spremenljivost v igri tako ene kot druge ekipe je bila značilnost te tekme, kar se je kazalo tudi v nenehnem menjavanju rezultatov na semaforju. Majhne razlike v posameznih setih pa bi lahko povedale, da sta bili ekipi dokaj borbeni.

Po setih se je tekma odvijala takole: prvi set so dobile odbojkarice OK Bohinj (15:13), predvsem z dobrim servisom in prikazano boljšo igro pri mreži. V drugem setu so se gostje le zbrale, popravila se je igra v polju, pa tudi servis, kar je prineslo zmago (16:14). Za ekipo Jesenic je bilo precej težav v tretjem setu, ker izvedeni napadi niso bili dovolj uspešni, kar se je ekipi maščevalo z izgubo dragocenih točk. Vendar so ob koncu seta Jeseničanke izkoristile nekaj napak nasprotnic in set dobile (16:14). V četrtem setu so gostje kljub poštenim igrarjem domačink dobro odigrale nekaj napadov, z uspešnim blokom pa so še hitreje prišle do željene zmage (15:13).

V tej tekmi bi bilo vredno pohvaliti igro mlade Maruše Langus, poleg nje pa so se za zmago potrudile naslednje igralke: Mojca Tišov, Tanja Šteblaj, Sabina Crnkic, Katja Vidmar, Zarka Džamastagić, Sandra Rakovec, Petra Končnik in Mojca Jernejc.

V 14. kolu se bodo Jeseničanke pomerile z OK Kropa v Kropi.

Sabina Crnkic

Pustni miting

Smučarski pustni klub »Svinjska glava« vabi v nedeljo, 25. februarja, ob 12. uri v Črni vrh na veliki pustni miting. Najboljše maske bodo nagrajene.

UO PD Jesenice